

פתח דבר

בעזה"ת

שלום וברכה!

לזכרון טוב ליום כלולותנו, הננו בזה לכבד את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו, מקרוב ומרחוק, בתשורה המוסגרת בזה:

(א) קובץ 'כ"ח סיון – שבעים שנה' – השתלשלות מסע ההצלה של כ"ק אדמו"ר זי"ע והרבנית הצדקנית ע"ה מעמק הבכא האירופאי, וסקירת אירועי וחגיגות יום בהיר זה בחצרות קדשנו.

(ב) אסופת העתקי מכתבים וכתבי יד קודש מרבותנו נשיאנו – מהם הנדפסים כאן לראשונה – "אשר סגולה יהי' לכל מילי דמיטב, מנפש ועד בשר, בתוככי ידידינו אנ"ש ד' עליהם יחיו, וכל מחבבי תורה יחיו".

בשמחה ובברכה

שמואל ובתיה חיטריק

כפר חב"ד

יום חמישי, יום הבהיר כ"ח סיון תשע"א

שער ראשון:

מסע ההצלה

נס הצלתם של כ"ק אדמו"ר זי"ע והרבנית נ"ע מעמק הבכא האירופאי כרוכה היתה בטלטלות רבות. בתחלה, העסקנים בארה"ב ובראשם הרב ישראל דז"ייקאבסאן התעסקו בהצלת כ"ק אדמו"ר הריי"ץ. בד-בבד, השתדלו לפעול גם להצלתו של כ"ק אדמו"ר זי"ע. כאשר כ"ק אדמו"ר הריי"ץ הגיע לארה"ב, עמד בראש המערכה על-מנת להבטיח את הצלתו הסופית של כ"ק אדמו"ר זי"ע.

פעולות ההצלה של כ"ק אדמו"ר הריי"ץ ושל כ"ק אדמו"ר זי"ע והרבנית נ"ע, נעשו על-ידי עורכי-דין שנשכרו במיוחד לשם מטרה זו, להשיג את האישורים הנדרשים עבור הצלתם המתוכננת.

בסקירה המוגשת כאן, ננסה לעקוב שלב אחר שלב, לפי סדר הזמנים, בשלבי ההצלה של כ"ק אדמו"ר זי"ע והרבנית נ"ע.

(וזאת למודעי, על אף שיש חומר רב-ערך מאותה התקופה, בסקירה זו השתדלנו להתמקד בעיקר בנס ההצלה והפרטים הקשורים בזה, על-מנת שלא יישמט לקורא רצף המאורעות. במסגרת בפ"ע הבאנו סיפורים הקשורים באותה התקופה).

RABBI I. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN, N. Y.
SLOUGH 6-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

בי"ה, כ"ח סיון, תשמ"א
ברוקלין

ידידי עוז, הרה"ג הנכבד
הנודע ל"ם תהלה, סזכ"ל
על דבר טוב רו"ה אי"א
טהרד"ם שי"א.

סלום וברכה!

הנני בזה לבשרו אסר בתי מרת
חי'סושקא תחי'ובעלה חתני הרה"ג הרמ"ם שי"א
שניאורסאהן באו היום צלחה לפה, והנני מסהר
לבשרו מזה, ובבקשה למסור בשורה זו לבנו
ידידי מר אשר שי"א.

ידידו הדו"ש ומברכו שי"א

שנת ה'ש"ת

בשלהי שנת תרצ"ט נתקלו הפעולות לשחרורו של כ"ק אדמו"ר הרי"צ מעמק הבכא האירופאי בקשיים רבים. האישורים המיועדים מתמהמהים משום-מה והעסקנים בארה"ב מנצלים את הזמן להשקיע מאמצים עבור שחרורו של חתן כ"ק אדמו"ר הרי"ץ, הלא הוא כ"ק אדמו"ר זי"ע.

כ"ק אדמו"ר זי"ע נמצא בעת הזו בפריז, צרפת. העובדה שפריז עדיין לא נכנסה תחת הכיבוש הנאצי, נותנת יותר סיכוי להשגת האישורים הנדרשים. הרב ישראל דז"ייקאבסאן פונה לעורך-הדין מאקס ראד בכדי לפעול להצלתו של כ"ק אדמו"ר זי"ע.

כסלו ה'ש"ת

הצלתו של כ"ק אדמו"ר זי"ע יורדת לפסים מעשיים. בחודש זה נשלח לכ"ק אדמו"ר זי"ע ולהרבנית נ"ע מסמך מהעסקנים בארה"ב. במסמך נכתב, אשר יהודי בשם מאיר ב. הארטאן (שהיה צאצא למשפחה חב"דית) מעיד על הבטחתו לתמוך כספית בכ"ק אדמו"ר זי"ע ואשתו הרבנית נ"ע עם הגיעם לארה"ב ("אפידייביט"). כמו-כן נכתב במסמך זה, שכ"ק אדמו"ר זי"ע מתמחה במקצוע הנדסת חשמל, דבר שיקל עליו את ההתבססות בארה"ב וימנע את חשש הממשלה בארה"ב שמוא יפול עליה למעמסה.

את המסמך הגיש כ"ק אדמו"ר זי"ע למשרד הקונסול האמריקאי בפריז, כיוצא מדינת רוסיה, בכדי לקבל אשרת כניסה רגילה ("ויזה") לארה"ב. כאשר נודע לעסקנים בארה"ב שכ"ק אדמו"ר זי"ע הגיש את המסמך, החלו לפעול לזירוז תהליך קבלת האישור המיוחל, שכן טיפול באשרה כגון זו, עלולה להתעכב כמחצית השנה ופעמים אף יותר. אולם, למרות הפעילות הקדחנית, העסקנים בארה"ב לא הצליחו לברר מה היה מענה הקונסול האמריקאי בפריז על בקשות הזירוז הללו.

טבת ה'ש"ת

בט"ו טבת, מבקש העו"ד ראד מהרב ישראל דז"ייקאבסאן, לשלוח מברק אל כ"ק אדמו"ר זי"ע (לפריז) בכדי שיברר האם נתקבל במשרדי הקונסול בפריז ה"אפידייביט" שנשלח מארה"ב, ואם כן, מהי תשובתו של הקונסול.

כאשר ראו העסקנים בארה"ב שהאישורים להצלתו של כ"ק אדמו"ר הרי"צ מתעכבים, החלו בד-בבד – ע"פ הסכמתו של כ"ק אדמו"ר הרי"צ – להשתדל לפעול אף במישורים אחרים. הם הגישו

בקשה ל"סטייט דפרטמנט" בארה"ב, לאשר כניסתם של קבוצת מנהיגים בעלי שיעור קומה רוחני גבוה, אשר הצלתם נחוצה ליהדות העולם. הסכמתם של נציגי ה"סטייט דפרטמנט" הושגה.

בקשת האישור הקבוצתי נעשתה בריגא. כ"ק אדמו"ר הריי"ץ נמנה בין קבוצה זו, כאשר ברשימה מופיע גם שמו של כ"ק אדמו"ר זי"ע. ליד שמו, נכתב אודות תפקידו הרבני והזכרה העובדה שעסק בניהול עסקנות ציבורית, בנוסף לעבודתו בעריכת הקובץ התורני 'התמים'.

בכ"ה טבת נתקבל במשרד "אגודת חסידי חב"ד" בארה"ב מברק מחדב"נ הרש"ג ע"ה, ובו מוזכרת בקשת חותנו לדאוג בדחיפות לאשרות כניסה עבור שני החתנים אחרים: "שניאורסאהן – כ"ק אדמו"ר זי"ע, בפאריז, והורנשטיין בטריאסט".

שבט ה'ש"ת

במהלך חודש זה, נערך דיון בין העסקנים בארה"ב האם להמשיך להתמסר לסידור הגירתו של כ"ק אדמו"ר זי"ע כחלק מהמשלחת הרבנית, או שמא להמתין. החשש היה משום שבבקשת האשרה הרגילה (שכאמור, טרם קיבלו עליה מענה) השתמשו בהזכרת מקצוע הנדסת החשמל. יתכן, חששו, שגילוי ה"סתירה" בין שני סוגי הבקשות – זו הרגילה וזו המיוחדת – עלול לפגוע במאמצי ההצלה של קבוצת המקורבים כולה ואף של כ"ק אדמו"ר הריי"ץ עצמו.

גם העובדה שבמשך כל השנים, מאז יציאתם את רוסיה, היו כ"ק אדמו"ר זי"ע והרבנית נ"ע חסרי אזרחות של מדינה כלשהי, הקשתה על הטיפול בהשגת הרשיונות עבורם. מסקנת הדיון היתה, ע"פ עצתם של עורכי-הדין, להמתין תקופה קצרה עד שיוסדר סופית ענין הרשיון של כ"ק אדמו"ר הריי"ץ והצלתו מריגא ורק אח"כ לחדש את המאמצים להצלת חתנו, כ"ק אדמו"ר זי"ע מפריז.

אדר ראשון ה'ש"ת

בתאריך ד' אדר ראשון נתקבל מברק מכ"ק אדמו"ר הריי"ץ המודיע שנתקבלו אשרות הכניסה עבורו ועבור הנמצאים עמו. קבלת האישור לאדמו"ר הריי"ץ, עוררה את העסקנים לפעול שוב על-מנת להשיג אישור מיוחד עבור כ"ק אדמו"ר זי"ע, כחלק מקבוצת הרבנים שעדיין נותרה. כיוון שכך, החל העו"ד בוטלער (שהחליף את העו"ד ראד) להשתדל בעבור זה בווינינגטון.

אדר שני ה'ש"ת

תיכף אחר הגעתו של כ"ק אדמו"ר הריי"ץ לחופי ארה"ב בט' אדר שני, החל בסדרת מאמצים כבירים להציל את בני משפחתו הקרובים, שתי בנותיו וחתניו.

ביו"ד אדר שני הודיע העו"ד בוטלער לעסקנים בארה"ב שעדיין לא הצליח לברר את תוצאות בקשת ההגירה של כ"ק אדמו"ר זי"ע. לאחר עשרה ימים, בכ' אדר ב', הודיע להם העו"ד כי החליט

להגיש ל"סטייט דפרטמנט" בקשה חוזרת בענין האשרות המיוחדות לקבוצת המקורבים שעדיין נשארו באירופה, כולל גם עבור כ"ק אדמו"ר זי"ע.

אביב ה'ש"ת

קודם כניסתם של הנאצים ימ"ש לפאריז, באביב ת"ש, דאג כ"ק אדמו"ר זי"ע לקבל מסמך המעיד על רישומו לצבא הצרפתי (למרות שלא גוייס בפועל), דבר שהקל עליו את ההליכה ברחוב מפני השוטרים שחיפשו אחר המשתמטים, ואיפשר את הבריחה מפריז לוישי (בשעה שתחנת הרכבת היתה מלאה וגדושה מאנשים שחפצו לברוח מפריז).

אייר ה'ש"ת

בכ"ה אייר התקיימה בארצות-הברית פגישה בין העו"ד בוטלער ונציגי ה"סטייט דפרטמנט". בפגישה, ביקש העו"ד בוטלער לשלוח מברק למשרדי הקונסול בפריז בכדי לברר על האישורים המיוחדים שהוגשו עבור קבוצת הרבנים המקורבים, אשר עליהם נמנה גם כ"ק אדמו"ר זי"ע. נציגי ה"סטייט דפרטמנט" הודיעו לו בשם הקונסוליה בפריז, כי התיק ובו מסמכי הבקשה המיוחדת, הועבר מכבר לעיר בורדו שבצרפת ומשם הוא אמור להגיע לפריז.

"אנא לעורר רח"ר ממקור הרחמים..."

- פ"נ כ"ק אדמו"ר הריי"ץ נ"ע -

בתאריך כ"א אייר ה'ש"ת, כותב כ"ק אדמו"ר הריי"ץ ביומנו נוסח פ"נ לאביו האדמו"ר הרש"ב ובו הוא מעורר רחמים עבור הצלת כ"ק אדמו"ר זי"ע והרבנית נ"ע:

ד' כא אייר

אנא לעורר רח"ר ממקור הרחמים ר [=רחמים רבים ממקור הרחמים] והחסדים האמיתיים ע"ד [=על דרך] מכניסי רחמים כמבואר בתשובת מהרי"ב ז"ל עבור נכדתו חי' מושקא ובעלה מנחם מענדיל בן חנה הנמצאים כעת בעיר פאריז צרפת ומנחם מענדיל הוא נאנסעניסט – אינו אזרח צרפתי – ובעת ובזמן המלחמה רשמו אותו בין העומדים לעשות בשביל הצלת המדינה ות"ל לא קראוהו,

אנא לעורר ר"ר [=רחמים רבים] בעדם שיהיו נשמרים מכל צו"צ נו"מ [=צרה וצוקה נגע ומחלה] ולא יראו אותו ויהיו במנוחה, ויתן השי"ת דיעה טובה בלב הקונסול האמריקאני לתת להם את הויזה האמריקאנית ולתת להם דיעה ישרה לנסוע לפה ויצליחם השי"ת בנסיעה כשורה ויבאו להצלחה אלינו ויסתדרו בסדר טוב בגשמיות וברוחניות.

הקונסול בפריז השיב במכתב מכ"ח אייר, אשר הוא אינו שבע רצון מהוכחת תפקיד הרבנות של המבקש, בשעה שידוע לו שהלה נושא בתואר מהנדס. משום כך, פנה העו"ד בוטלער בבקשה לעסקנים בארה"ב להמציא לפניו מסמכים נוספים המוכיחים אשר כ"ק אדמו"ר זי"ע ראוי לאשרה מיוחדת.

סיון ה'ש"ת

בתחלת חודש זה, הנאצים ימ"ש כובשים את פריז. גנרל בכיר בצבא צרפת פונה לכ"ק אדמו"ר זי"ע בהצעה לשהות בטירתו ששכנה מחוץ לעיר. כוונתו היתה לטובה משום שהוא לא תיאר לעצמו את טירוף הכיבוש הנאצי.

ישנם סיפורים רבים מתקופה זו, אודות המסירות נפש על מצוה קלה והידור-מצוה, על אהבת ישראל המופלאה, ועוד.

וכה סיפר כ"ק אדמו"ר זי"ע שנים רבות לאחר-מכן:

"בתחילת המלחמה התגוררנו בפאריז, וכשהנאצים הגיעו, היה לנו מאוד קשה, והיתה לנו מסירות נפש גדולה על קיום המצוות"

כ"ק אדמו"ר זי"ע סירב להצעה זו. במקומה, העדיף לברוח מעבר לגבול הכיבוש הנאצי, אל העיר ווישי שבצרפת. הבריחה החלה מספר ימים קודם חג השבועות, כאשר בערב החג ממש הגיעו לעיר ווישי לאחר תלאות רבות.

תמוז ה'ש"ת

ביומי כ"ק אדמו"ר הריי"צ מאותה התקופה נרשם: "א. ח תמוז, שעה עשירית לילה. היום נתבשרנו בתלגרם מבתנו מרת חי' מושקא ובעלה חתנינו הרב רמ"מ שליט"א כי נמצאים המה בווישי - צרפת - ושלום להם". בווישי שהו כ"ק אדמו"ר זי"ע והרבנית ע"ה במשך מספר חדשים.

בד-בבד עם נסיונות ההצלה, נקבע תקנון רשמי של "אגודת חסידי חב"ד" בארה"ב בתאריך י"ט בתמוז, ובו הופיע שמו של כ"ק אדמו"ר זי"ע בין 20 חברי ההנהלה שתחת נשיאותו של כ"ק אדמו"ר הריי"צ.

רשימה מכ"ק אדמו"ר זי"ע מתקופה זו.
בכותרת נכתב: "נחמו. ש"ת וישי"

(The image contains a handwritten list of names in Hebrew, which is a reproduction of the original document's content.)

אב ה'ש"ת

בתאריך ל' אב משגר חדב"נ הרש"ג נ"ע הודעה לעו"ד בוטלער, שעדיין לא נתקבלה התשובה המיוחלת ממשרד הקונסול בפריז. הוא מוסר, שהועברה בקשה ל"סטייט דפרטמנט" להעביר את תיק המסמכים של כ"ק אדמו"ר זי"ע לעיר ניס (ניצה). שם היה המקום בטוח יותר, שכן ניס השוכנת בדרום צרפת היתה תחת שלטון איטלקי ויהודים רבים מצאו בעיר זו מקלט. המסמכים אכן הועברו לשם. ככל הנראה כ"ק אדמו"ר זי"ע והרבנית נ"ע עוברים כעת לגור בעיר ניס.

"זכרונות ימי היותנו בעיר וישי וניצא.."

- מכתב מכ"ק אדמו"ר זי"ע, משנת תש"ה -

"עורר בי מכתבו זכרונות ימי היותנו בעיר וישי וניצא, כל אחד בתנאי חיים שלא הורגל בהם.

וכשנעקר אדם מסביבה שבה נתיישן הרי עד שיתרגל בתנאים ודרישות החדשות נראים בו קוים מצורתו הפנימית כמו שהיא בלי כחל ובלי שרק שהחברה דורשת.

ולפעמים תכופות קוים אלה מגלים את הטוב הצפון באדם זה ואשר אפשר שגם הוא בעצמו לא ידע אודותו מפני היות הטוב מכוסה בשכבת "נמוסי העולם", ואזי אשריו אם לא יניח לקוים אלה להתעלם עוד גם בבואו אל המנוחה.

במצב נפשי כזה - אבל במדה גדולה (באיכות ובכמות) ביותר - נמצא האדם גם בשעה של מסירות נפש שאז מתגלים בו כחות נעלמים, כחות עצמיים, ולכן ביכלתו לשנות אח"כ חייו מן הקצה אל הקצה."

אלול ה'ש"ת

העו"ד קיבל הודעה מנציגי נציגי ה"סטייט דפרטמנט" בכ' אלול, שנשלח אליהם מברק מהקונסול בניס. במברק זה, מודיע הקונסול שבכוונתו לתת לכ"ק אדמו"ר זי"ע ולרבנית נ"ע אשרות כניסה מיוחדות, אלא שכנראה נתקלים הם בקשיים להשגת אשרת יציאה מצרפת.

שנת ה'תש"א

חשוון ה'תש"א

בי"ב חשוון קיבלו העסקנים בארה"ב ידיעות ממשרדי הקונסול בניס. מסתבר, שלאחר בירור נוסף, גילה הקונסול בניס שכ"ק אדמו"ר זי"ע רשום בתיק המסמכים כמהנדס, היודע גם פרק במדע הפיזיקה ואף ידוע כ"עתונאי" (זאת על סמך ההודעה על עזרתו בעריכת 'התמים'). משום כך, רואה הקונסול את בקשת ההגירה כבקשה רגילה, ולא כבקשה מיוחדת, בה הוא צריך להיות רשום בתפקיד רבני.

כמו-כן, גם באישור האשרה הרגיל הערים הקונסול של ניס קשיים. לדבריו הי' צורך באישור תמיכה ("אפידייביט") חדש, שכן זה שהוגש להם בעבר (כאמור ע"י יהודי בשם מאיר ב. הארטאן) לא הי' מקרוב משפחה ואף לא נאמר בו בצורה ברורה למשך כמה זמן מובטחת התמיכה.

בי"ד חשוון, הודיע העו"ד בוטלער לעסקנים בארה"ב בתגובה לכך, כי בתוכניתו להמשיך לפעול בדרגים הגבוהים ב"סטייט דפרטמנט" לעמוד על דעתם והסכמתם לסדר את כ"ק אדמו"ר זי"ע כראוי לאשרה מיוחדת, על אף הקשיים שעורר הקונסול. הודעות בסגנון זה, מבוטלער לעסקנים, נמסרו גם בכ"ב ובכ"ח חשוון.

כסלו ה'תש"א

עו"ד נוסף נכנס לפרשה. כ"ק אדמו"ר הריי"ץ מבקש מעו"ד נמרץ מווישינגטון בשם מר אשר רבינוביץ (בן לאחד מחשובי החסידים) את עזרתו. במכתב מו"י כסלו תש"א, מבקש ממנו כ"ק אדמו"ר הריי"ץ להשפיע על הקונסול בניס לדאוג הן לאשרות ההגירה האמריקאיות והן בסיוע להשגת אשרות יציאה מממשלת צרפת.

בי"ג כסלו תש"א נשלח מכתב מאת העסקנים בארה"ב אל הקונסול בניס ובו "אישור רבנות" עבור כ"ק אדמו"ר זי"ע. את האישור שלחו לניס, ליהודי בשם "אברם". בי"ט כסלו, קיבל אותו "אברם" מברק מכ"ק אדמו"ר הריי"ץ בו נכתב: "אברם. נכתב לך ב-13 לחודש. אגודת חב"ד שלחה לקונסול אישור הרבנות שלך. הבריק אם הקונסול נותן לך ויזה, וסוג רשיון היציאה. כולם בשלום. כתיבה לעיתים קרובות. באהבה, שניאורסאהן".

טבת ה'תש"א

בי"ז טבת, עדיין לא קיבלו כ"ק אדמו"ר זי"ע והרבנית נ"ע את האישורים הנדרשים. במכתב מאותו יום של מזכירות כ"ק אדמו"ר הריי"ץ לרב בנימנסון, נכתב: "הרמ"מ ש"ס הוא עכשיו בעיר ניצע ויש לו עדיין קישויים בקבלת התעודות לבוא לכאן".

לאחר שנודע לכ"ק אדמו"ר זי"ע שבמרסיי קל יותר להשיג את הניירות, הודיע לכ"ק אדמו"ר הריי"ץ שמוטב יותר לשלוח את הניירות לקונסול האמריקאי במערסל (מרסיי, צרפת) – מאשר לקונסול בניס. בתגובה, מבריק כ"ק אדמו"ר הריי"ץ ל"אברם" מניס: "אברם. תודיע מצב הבריאות של מוסיא, מענדל, כתובתם, ומדוע ביקשו להעביר את התיקים שלהם למרסיי. דו"ש, הרב שניאורסאהן".

שבט ה'תש"א

חדב"נ הרש"ג נ"ע מבקר בי"ט שבט בווישינגטון ומבקש מעו"ד מר אשר רבינוביץ לפעול להעביר את התיק למרסיי. בהשתדלות בדרגים גבוהים, הצליח עו"ד לשלוח מחדש את כל המסמכים למרסיי, כשהוא מודיע על כך במכתב מיוחד לקונסול שם.

בכ"א שבט הודיע העו"ד במכתבו לרב שמריהו גוראריה, כי ה"סטייט דפרטמנט" הודיע מפורשות לקונסול במרסיי שאין לו לדרוש אישור על תמיכה כספית לאחר הגירה ("אפידייביט"), מאחר שמבחינתם הדבר כבר מאושר.

העו"ד מודיע, שבדרך כלל הקונסול נשמע לדרישת ה"סטייט דפרטמנט", אלא שאעפ"כ נשלח למרסיי גם אישור התמיכה הישן ("אפידייביט"). על שליחת אישור זה, העדיפו לא להודיע על כך במברק לקונסול, כדי שלא לעכב את ההליכים.

אדר ה'תש"א

בכ"ו אדר, כותבת הרבנית נ"ע לאביה כ"ק אדמו"ר הריי"ץ, שהקונסול האמריקאי במרסיי הבטיח לתת את אשרות הכניסה לארה"ב.

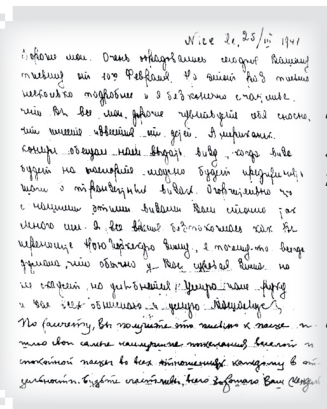
"הקונסול האמריקאי הבטיח לתת לנו ויזה"

מכתב הרבנית, שנכתב בשפה הרוסית מתורגם לקמן בלה"ק -

"שמחתי מאוד היום בקבלת מכתבכם, בפעם הזאת המכתב קצת יותר מפורט ואני מאושרת מאד שכולכם יקרי מרגישים את עצמכם טוב. איזה ידיעות קיבלתם מהילדים? הקונסול האמריקאי הבטיח לנו לתת ויזה. כשתגיע הויזה נוכל לנקוט בצעדים המתאימים לקבל תעודות. כואב שבשביל הויזות הללו אתם צריכים לבזבז כל כך הרבה כוחות..."

בשולי המכתב הוסיף כ"ק אדמו"ר זי"ע:

לפי החישוב תקבלו מכתב זה קרוב לפסח, ואני שולח בזה איחולים הכי טובים לפסח שמוח ושקט בכל המובנים לכל אחד מכם במיוחד.

ניסן ה'תש"א

בכ' בניסן קיבלו סוף סוף כ"ק אדמו"ר זי"ע והרבנית ע"ה במרסיי את אשרות הכניסה לארה"ב. עבור קבלת האישורים, נסע כ"ק אדמו"ר זי"ע למרסיי.

אייר ה'תש"א

תוכנית הנסיעה לארה"ב אמורה לעבור דרך פורטוגל, אך לשם כך, נדרש להשיג וויזות. בה' אייר, פונה כ"ק אדמו"ר הריי"ץ לר' ניסן וואקסמאן, אשר גיסו ד"ר יוסף שוורץ היה ידוע כבעל קשרים במוסדות הנדרשים בפורטוגל.

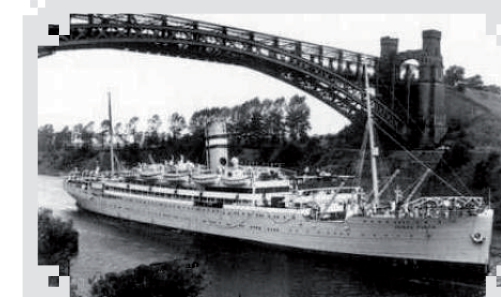
במכתב, הוא מבקש להפעיל קשרים מיוחדים עבור כ"ק אדמו"ר זי"ע והרבנית נ"ע, לקבלת הוויזות הנדרשות. כמו-כן, הוא מבקש להשיג כרטיסי נסיעה במחלקה שניה, על אחת הספינות הגדולות ההולכות בזמן הקרוב. המאמצים נשאו פרי. כ"ק אדמו"ר זי"ע והרבנית נ"ע מקבלים את הוויזות הנדרשות עבור הכניסה לפורטוגל.

בתשלום ששילם כ"ק אדמו"ר הריי"ץ מארה"ב, נקנו בעבור כ"ק אדמו"ר זי"ע והרבנית נ"ע מקומות על אחת הספינות היוצאות לארה"ב מהעיר פורטוגל, אלא שספינה זו, לא אמורה לצאת בזמן הקרוב. כ"ק אדמו"ר הריי"ץ אינו שבע רצון מכך, ומבקש לעורר קשרים – דרך ד"ר שוורץ – להשיג כרטיסים על הזמן הכי קרוב שאפשר.

סיוון ה'תש"א

ככל הנראה, בשלב הזה, עוברים כ"ק אדמו"ר זי"ע והרבנית נ"ע לעיר ליסבון שבפורטוגל. כאן הם ישהו עד ליציאתם מחופי אירופה.

הכל מוכן ליציאה, אלא שכרטיסי נסיעה על ספינה היוצאת בזמן הקרוב – עדיין אין. בדרך נס, נמצאו שתי כרטיסי נסיעה על הספינה הקרובה שאמורה לצאת לארה"ב. היו אלה כרטיסים שנרכשו עבור ר' לוי לוגווייר ואשתו רחמה.

הספינה "סורפא פינטא"

את הכרטיסים קנה להם חתנם ששהה באותו הזמן בארה"ב, ר' מרדכי ביסטריצקי.

הזוג לוגווייר ברח מאנטוורפן לניס, ולא קיבל את הוויזות הנדרשות עבור הכניסה לפורטוגל. היות שמועד הפלגתה של הספינה היה קרוב, הבין ר' מרדכי ביסטריצקי, שאין כל סיכוי אשר חמיו וחמותו יעלו על הספינה שאמורה לצאת כבר בי"ז בסיוון. משום כך, הסכים למסור

את הכרטיסים עבור כ"ק אדמו"ר זי"ע והרבנית נ"ע. מאוחר יותר נודע שהזוג לוגווייר נספה במחנה ההשמדה "אשוויץ" הי"ד.

שמות בעלי הכרטיסים שונו מ"לוגווייר" ל"שניאורסאהן". מברק מיוחד מודיע על כך לכ"ק אדמו"ר זי"ע, ואכן, בי"ז סיוון, הם עולים על הספינה "סורפא פינטא" בדרכם לחופי ארה"ב. כ"ק אדמו"ר זי"ע משגר מברק מעל גבי סיפון הספינה לאדמו"ר הריי"ץ, שהם עוזבים את שטח המים הטריטוריאליים של אירופה.

יום שני, כ"ח סיון ה'תש"א, בשעה 10:30 בבוקר, עגנה הספינה בנמל ניו-יורק.

בחסדי ה' כ"ק אדמו"ר זי"ע והרבנית נ"ע הגיעו לארה"ב ביום כ"ח בסיוון, על סיפונה של הספינה "סורפא פינטא" שעגנה בשעה 10:30 בבוקר. כ"ק אדמו"ר מוהריי"ץ נ"ע אשר כמובן שמח מאד על בואם אך לא יכל בשל מצב בריאותו לבוא לקבלם, שלח משלחת של ארבעה מחשובי הרבנים מזקני החסידים לקבל את פניהם. המשלחת כללה את הרבנים הרב ישראל דזייקאבסאן, הרב שמואל לויטין, הרב אלי' סימפסאן והרב שלמה אהרן קזרנובסקי.

את חבריה זימן כ"ק אדמו"ר הריי"ץ בלילה שלפני דרוך רגלי כ"ק אדמו"ר זי"ע והרבנית נ"ע על אדמת ארה"ב. אל חברי המשלחת פנה בדברים הבאים:

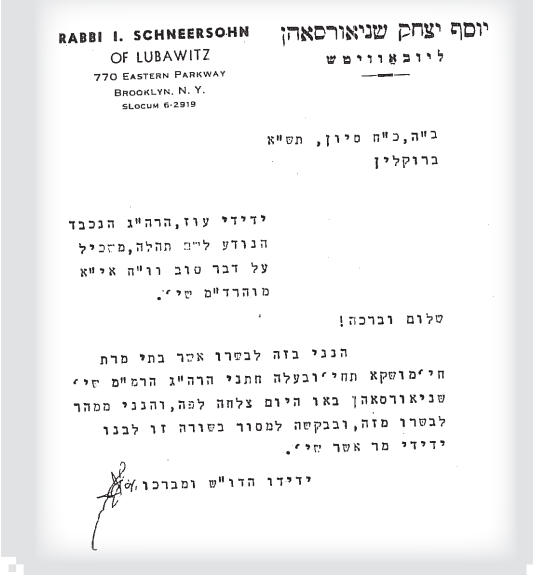
"אני ממנה אתכם כשלוחים שתלכו ותקבלו-פניו של חתני המגיע מחר. קיבלתי 'מברק' שהוא עזב כבר את המים הטריטוריאליים של אירופה, שם היה שרוי בסכנה גדולה, ועכשיו הוא כבר בדרכו לכאן".

והוסיף ואמר:

"אגלה לכם מי הוא: הוא עורך 'תיקון חצות' בכל לילה. הוא בקי בעל-פה בבבלי עם הר"ן הרא"ש והרי"ף, בירושלמי ונושאי-כליו. ברמב"ם וב'לקוטי תורה' עם כל ה'עיינים' (הגהותיו של ה'צמח צדק' בתוך ה'לקוטי תורה' הנפתחים בדרך כלל במלה 'עייני'... כשהוא ממשיך לצטט שפע של הערות ומקורות), לכו קבלו את פניו".

"באו היום צלחה לפה"

שמחתו של כ"ק אדמו"ר הריי"ץ היתה כאמור גדולה מאד ועם בואם מיהר לשגר להרב רד"מ רבינוביץ את המכתב הבא:

- הוספה -

כ"ח סיון ה'תש"ז

בהשגחה פרטית, הנה ו' שנים לאחר שבאו צלחה כ"ק אדמו"ר זי"ע והרבנית נ"ע, באה הרבנית חנה נ"ע, אם המלכות, לחצי כדור התחתון, ארצות הברית, יחד עם בנה-בכורה כ"ק אדמו"ר זי"ע.

דבר זה נודע ע"י התעודה של שלטונות ארה"ב המצו"ב:

U. S. DEPARTMENT OF JUSTICE
IMMIGRATION AND NATURALIZATION SERVICE

No. 0300 K 80534
497404

CERTIFICATE OF ARRIVAL

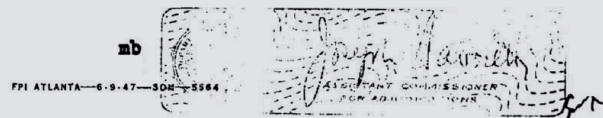
I HEREBY CERTIFY that the immigration records show that the alien named below arrived at the port, on the date, and in the manner shown, and was lawfully admitted to the United States of America for permanent residence.

Name: **Chana Schneerson**
Port of entry: **New York, N. Y.**
Date: **June 16, 1947**
Manner of arrival: **SS Mauretania**

I FURTHER CERTIFY that this certificate of arrival is issued under authority of, and in conformity with, the provisions of the Nationality Act of 1940 (Pub., No. 853, 76th Cong.), solely for the use of the alien herein named and only for naturalization purposes.

IN WITNESS WHEREOF, this certificate of arrival is issued **September 12, 1947**

Form N-225
Edition February, 1943

תמוז ה'תש"א

באור לב' תמוז, ערכו "קבלת פנים" מיוחדת עבור כ"ק אדמו"ר זי"ע בבנין 770. רבים מזקני החסידים משתתפים בהתוועדות מיוחדת זו. במהלך ההתוועדות ביאר כ"ק אדמו"ר זי"ע באופן מיוחד את מאמר חז"ל "ארבעה צריכים להודות" [ראה מסגרת].

תיאור התוועדות ה"קבלת-פנים"

- כפי שסופר ע"י אלו שנוכחו באירוע מיוחד זה -

מספר ימים לאחרי כ"ח סיוון (לאחר שבירך "הגומל"), התקיימה ה"קבלת פנים" וההתוועדות הראשונה של כ"ק אדמו"ר זי"ע ב-770 בה"זאל" למעלה. בהתוועדות השתתפו רבים מאנ"ש והתמימים, ובראשם רבני וזקני החסידים; המשפיע הרב שמואל לוויטין, הרב ישראל דזייקאבסאן, הרב דובער ריבקיין, הרב אלי' סימפסון, הרב אברהם פריז, הרב שלמה אהרן קזרנובסקי, הרב דובר חסקינד ועוד.

כל הקהל ישב מוכן וחיכה לכניסתו של כ"ק אדמו"ר זי"ע. בשעה 9:00 בערב הופיע כ"ק אדמו"ר זי"ע בפתח, כולם נעמדו, כ"ק אדמו"ר זי"ע נכנס עם הסידור בידו הק', וניגש מיד לאמצע הזאל והתיישב שם. אופן הכניסה הטילה עלינו הרגשה מיוחדת של יראת הכבוד שחשנו כלפיו מאותו הרגע. כולם ישבו ושתקו. כ"ק אדמו"ר זי"ע ביקש מהזקנים לדבר, אך הם מיאנו ורצו רק לשמוע את כ"ק אדמו"ר זי"ע.

כ"ק אדמו"ר זי"ע פתח את ההתוועדות בענין "ארבעה צריכים להודות" ודרש על כל אחד מהארבעה ופירשם על-פי נגלה, חסידות וקבלה. לאחרי כמחצית השעה הפסיק, ושוב ביקש מהמשפיעים לדבר, אך הם שוב מיאנו, כ"ק אדמו"ר זי"ע המשיך להתוועד במשך ששה שעות עד 3:00 לפנות בוקר. בין שיחה לשיחה ניגנו ניגונים.

במשך ההתוועדות אמר כ"ק אדמו"ר זי"ע: "אומרים על הבחורים האמריקאים שהם בקיאים בלקוטי דבורים". כ"ק אדמו"ר זי"ע התחיל לבחון את הבחורים בכל מיני נושאים המובאים בלקו"ד (היו בחורים שידעו היטב, אחרים ידעו פחות וכו'). עוד שאל כ"ק אדמו"ר זי"ע: באם הקהל מכיר את הניגון של ר' מנחם מנדל מזלוטשוב, והוסיף: יש בזה ב' נוסחאות. נוסחה א' כפי שמנגן ר' מיכאל דווארקין, ונוסחה ב' כפי שאחרים מנגנים זאת. כ"ק אדמו"ר זי"ע ניגן את הניגון בב' הנוסחאות.

צורת ההתוועדות וסגנון הדברים היו נוראים, כל הקהל ישב ממש באימה ופחד והקשיבו לכל מילה. במשך כמה ימים לאח"ז הסתובבו כולם בהתרגשות מהרושם שהשאירה עליהם ההתוועדות, מפני שמעולם לא שמענו "אותיות" ודיבורים שכאלו.

שער שני:

"הימים האלה נזכרים ונעשים"

שנים רבות חלפו מכ"ח סיון ה'תש"א, היום בו באו צלחה כ"ק אדמו"ר זי"ע והרבנית נ"ע אל חצי כדור התחתון; אולם בין החסידים לא הי' ידוע התאריך כ"ח סיון כ"יום נס ההצלה'.

בשנת תשמ"ג, יצא-לאור הכרך החמישי בסדרת 'אגרות-קודש' של כ"ק אדמו"ר הריי"ץ, ובו מכתבים מהשנים ה'ש"ת-ה'תש"א;

בכרך זה נתפרסם מכתב להרב רבינוביץ שממנו התגלה לראשונה שהתאריך בו הגיע כ"ק אדמו"ר והרבנית הצדקנית לניו יארק הוא כ"ח בסיון. (כמו-כן במבוא לכרך זה נפרשה היריעה על פרשת נס-ההצלה, בהרחבה ופירוט רב, יחסית למה שידעו קודם לכן).

אולם למועשה, ציון התאריך כ"ח סיון כ"יומא דפגרא', עם כל הקשור בזה, החל בשנת תשמ"ו.

לקמן יבואו יומנים משנת תשמ"ו ואילך, המתארים כיצד נחוג כ"ח סיון בחצרות-קדשנו; אצל החסידים בכלל, ובפרט היחס המיוחד בזה שהי' מצד כ"ק אדמו"ר זי"ע.

ספרי - אוצר החסידים - ליובאוויטש

קובץ

כ"ח סיון

— יובל שנים —

יבא לאור על ידי מועדון

"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטון מרקוויי

כ"ח סיון

שנת חמשה אלפים שבע מאות חמשים ואחת לבריאה

ה' תמוז שנת ארבע פמלוא

שנת הדייק ל"ק אדמו"ר שליט"א

יובל שנים לבואם של כ"ק אדמו"ר שליט"א

והרבנית הצדקנית נ"ע - יבול"ח - לארצות הברית

תשמ"ו / התוועדות חסידים לראשונה לציון היום

בשנת תשמ"ו ציינו לראשונה את התאריך כ"ח סיון בהתוועדויות חסידותיות, זאת לאחר שרק מספר שנים קודם לכן נודע לקהל החסידים התאריך המדויק של הגעתם של כ"ק אדמו"ר זי"ע והרבנית נ"ע לחופי ארה"ב.

כנהוג אז, היו מודיעים על אירועי השבוע בעת ההתוועדות של הרבי, והרבי היה נותן בקבוק משקה בעבור האירוע. כך אף אירע בעת ההתוועדות ש"ק פ' שלח שחלה בתאריך כ"ח סיון; לאחר סיום השיחה השלישית העמידו את בקבוקי המשקה, ואז ניגש הרה"ח מאיר הארליג שי' והכריז "שלרגל בוא כ"ק אדמו"ר שליט"א לארה"ב תתקיים התוועדות חסידים" כאן הפסיקו כ"ק אדמו"ר והוסיף בבת שחוק "איש וביתו"... ונתן לו בקבוק משקה עבור ההתוועדות במוצאי שבת.

במוצאי שבת התקיימה ב-770 התוועדות רבתי וסעודת הודיה לה' על הנס, ומאז יום זה נחוג מידי שנה בשנה.

תשמ"ח / מאמר מוגה לרגל היום

בשבת קודש כ"ו סיון בעת סיום ההתוועדות, נתן כ"ק אדמו"ר (במהלך חלוקת המשקה) בקבוק לידי הרה"ח ר' מאיר שי' הארליג עבור ההתוועדות של כ"ח סיון באמרו: "ברכה והצלחה".

למחרת ביום ראשון לפנות ערב יצא לאור "קונטרס כ"ח סיון – תשמ"ח" ובו מאמר ד"ה "וישלח יהושע" גו' שנאמר בשעתו על ידי כ"ק אדמו"ר בשבת קודש פ' שלח כ"ח סיון בשנת תשל"ו, ועתה הואיל להגיהו לקראת כ"ח סיון השתא. המאמר נתקבל בשמחה והתלהבות רבה (שכן נוסף לעצם גילוי האור החדש, זוהי גם הפעם הראשונה שזכינו למאמר מוגה לקראת תאריך זה). גם על דף השער הובאה הקדמה מעניינת ומיוחדת: "לקראת יום הבהיר כ"ח סיון הבעל"ט, יום בו ניצלו כ"ק אדמו"ר שליט"א והרבנית הצדקנית נ"ע מעמק הבכא האירופאי והגיעו צלחה לארצות הברית (ביום ב', כ"ח סיון ה'תש"א), שאז התחילה תנופה חדשה בהחזקת והפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות, ע"י התייסדות המוסדות

המרכזיים 'מחנה ישראל', ו'מרכז לענייני חינוך' שבראשם עמד כ"ק אדמו"ר שליט"א – הננו מוציאים לאור...".

בלילה – ליל כ"ח סיון - נערכה ב-770 התוועדות חסידים גדולה ומפוארת בהשתתפות קהל רב מאוד בניהולו של הרה"ח ר' מאיר הארליג (יזם המסיבות דיום זה).

התוועדות חסידים גדולה ומפוארת

- כ"ח סיון ה'תשמ"ח -

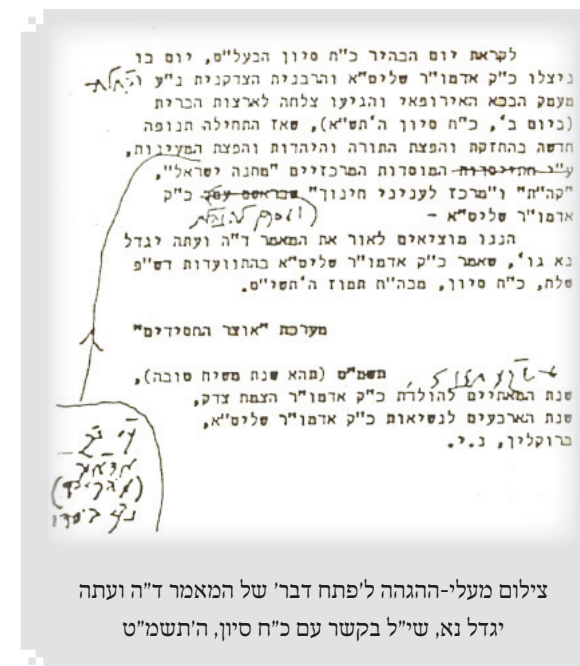
החגיגה נפתחה בלימוד המאמר החדש על ידי הגה"ח ר' יואל כהן שליט"א ונמשכה עוד שעות ארוכות מתוך שמחה והתעלות כשזקני החסידים מעלים זיכרונות ורשמים משנים עברו בחיי כ"ק אדמו"ר בבואו ל'בית חיינו' והצלנו מעמק הבא.

לקראת סיום החגיגה קיבל כל אחד מהמשתתפים חוברת 'תשורה' – שנערכה על ידי הרב הארליג – הכוללת סיפורים מכתבים ומסמכים תיעודיים של כ"ק אדמו"ר בשנותיו הראשונות בארצות הברית, שלא התפרסמו עד עתה. בימים שלאחר מכן זכה האירוע לתשובתו הק' של כ"ק אדמו"ר: **"כן יבשר טוב בפעולה נמשכת מכל הנ"ל, ובהוספה דוקא. אזכיר עה"צ"**.

למחרת בסיום תפילת שחרית בבית כ"ק אדמו"ר, שרו 'ופרצת', וכ"ק אדמו"ר עודד את שירה בחוזק, בהניפו את ידו הק' תוך כדי עלייתו במדרגות אל הקומה העליונה.

תשמ"ט / שיחה ע"ד מעלת היום

בעש"ק מברכים חודש תמוז יצא לאור מאמר מוגה מכ"ק אדמו"ר שליט"א שאמרו בש"פ שלח

כ"ח סיון תשי"ט ד"ה "ועתה יגדל נא כח" וגו' ובראשו נכתב: לקראת יום הבהיר כ"ח סיון הבעל"ט, יום בו ניצלו כ"ק אדמו"ר שליט"א והרבנית הצדקנית נ"ע – יבחל"ח – מעמק הבכא האירופאי והגיעו צלחה לארצות הברית (ביום ב', כ"ח סיון ה'תש"א), שאז התחילה תנופה חדשה בהחזקת והפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות, ע"י כ"ק אדמו"ר (מהרי"צ) נ"ע, ביסודו את המוסדות המרכזיים "מחנה ישראל", "קה"ת", ו"מרכז לעניני חינוך" ומסרם להנהלת כ"ק אדמו"ר שליט"א – הננו מוציאים לאור...".

למחרת בעת ההתוועדות שבת קודש כ"ח סיון היה חידוש מיוחד: לראשונה דיבר כ"ק אדמו"ר על משמעות יום זה "כח סיון" ובכך נתן גושפנקא לרגשות החסידים וכו'.

השיחה הוגהה לאחר השבת ע"י כ"ק אדמו"ר, וכעבור שנתיים נדפסה שוב בקובץ כ"ח סיון ה'תנש"א – יובל שנים, שחולק ע"י כ"ק אדמו"ר.

במהלך השיחה דיבר כ"ק אדמו"ר ע"ד מעלת התאריך כ"ח – שעניינו כח – סיון – מעלת חודש מתן תורה וכו', ולאחר מכן הוסיף:

"ובכל הנ"ל ניתוסף עוד יותר בדורנו זה: בדורנו זה נתגלה שחודש תמוז הוא חודש הגאולה... ויש לקשר זה עם כ"ח סיון, ה"כ"ח דסיון" – תוספת כח (לא רק בנוגע לקיום ציווי התורה, אלא) גם בנוגע לעבודה דבירור העולם לעשות לו ית' דירה בתחתונים, שעיקרה בחודש תמוז, לאחר כ"ח סיון:

"מהעניינים העיקריים בגאולת י"ב-י"ג תמוז – שע"ז נתאפשר בואו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו לחצי כדור התחתון... ויש לומר, שהחידוש דהפצת התורה והמעיינות בחצי כדור התחתון קשור עם ה"כח" דסיון – תוספת כח לא רק על העניינים שניתנו במתן תורה, אלא גם על העניינים שנתחדשו ע"י עבודתם של ישראל באופן ד"לדעתך" (הי' לך לעזרני"), כבנדוד"ד, הפצת התורה והמעיינות גם בחצי כדור התחתון, אע"פ שמ"ת לא הי' בחצי כדור התחתון.

"וענין זה נתגלה גם ביום כ"ח סיון (כמה שנים לאח"ז [ובהערה 97: יום ב' כ"ח סיון ה'תש"א, בו ניצלו כ"ק אדמו"ר שליט"א והרבנית הצדקנית נ"ע – יבחל"ח – מעמק הבכא האירופאי והגיעו צלחה לארצות הברית. המו"ל]). – שאז התחילה תנופה חדשה בהחזקת והפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות, ע"י כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ביסודו המוסדות המרכזיים "מחנה ישראל", "קה"ת" ו"מרכז לעניני חינוך", ונמשכה העבודה דמוסדות אלו...".

"ההוראה מכל האמור לעיל נוגע למעשה בפועל – המעשה הוא העיקר: בעמדנו ביום הש"ק פ' שלח, שחל בכ"ח סיון, שכבר נקבע ע"י רבים ישראל ליום התוועדות וקבלת החלטות טובות בכל הפעולות דהפצת התורה והיהדות והמעיינות חוצה, וכבר ראו התוצאות מהתוועדויות אלא במעשה בפועל במשך יותר מג' שני חזקה... יש להתחזק ולהוסיף ביתר שאת וביתר עוז במילוי השליחות ("שלח") שהטיל כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו על כאו"א מדורנו זה לעסוק בהפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות חוצה...".

תש"נ / התחלת שנת החמישים

יום הבהיר כ"ח סיון חל ביום חמישי. לפני שנסע לאוהל נכנסו שני חתנים ובני משפחתם לג"ע התחתון, לקבל את הסידור. כ"ק אדמו"ר מסר את הסידור לחתן שמתחתן היום ואמר: "מ'זאל אויסבעטן אלע גוטע זאכן. און זאל זיין בשעה טובה ומוצלחת", אמר מז"ט לכל בני המשפחה ונתן לכ"א מטבע לצדקה.

כ"ק אדמו"ר נסע ל'אוהל' בשעה 12:45 וחזר בשעה 8:45, ואחר כעשר דקות נכנס לתפילות מנחה ומעריב. ליד המעלית עמדו חו"כ שהיו אחר החופה. כ"ק אדמו"ר ברכם במאור פנים "מז"ט" וכן את שאר בני המשפחה, ואח"כ נכנס לתפילה (הקהל שר 'ופרצת' לרגל היום הבהיר).

אחר תפילת מעריב החל בחלוקת דולרים לצדקה שטר א' לכ"א לאנשים נשים וטף, החלוקה

נמשכה כרבע שעה ובסיומה יצא כ"ק אדמו"ר כשהוא מעודד בידו את השירה.

באותו היום יצא לאור קונטרס כ"ח סיון – מאמר מוגה מכ"ק אדמו"ר ד"ה "והנה פרח מטה אהרון" שאמר כ"ק אדמו"ר שליט"א בהתוועדות ש"פ קורח, א' דר"ח תמוז ה'תשל"ג. בפתח דבר נכתב: "לקראת יום הבהיר כ"ח סיון הבעל"ט, התחלת שנת החמישים ליום בו ניצלו כ"ק אדמו"ר שליט"א והרבנית הצדקנית נ"ע – יבחל"ח – מעמק הבכא האירופאי והגיעו צלחה לארצות הברית (ביום ב', כ"ח סיון ה'תש"א), שאז התחילה תנופה חדשה בהחזקת והפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות, ע"י כ"ק אדמו"ר (מהרי"צ) נ"ע, ביסדו את המוסדות המרכזיים "מחנה ישראל", "קה"ת", ו"מרכז לעניני חינוך" ומסרם להנהלת כ"ק אדמו"ר שליט"א – הננו מוציאים לאור...".

בשעה 9:30 התקיימה ברוב פאר והדר חגיגה גדולה לכבוד יום הבהיר כ"ח סיון, בהשתתפות קהל גדול מתלמידי התמימים ואנ"ש.

תנש"א / חלוקת קונטרס ע"ד ענייני היום

כבר לקראת שבת כ"ו בסיון, החלו להגיע אורחים רבים ל-770 כדי לחגוג את כ"ח סיון במחיצת הרבי. מבעוד מועד נתלה על הקיר המערבי של בית המדרש שלט מאיר עיניים על עניינו של היום הבהיר כ"ח סיון.

בהתוועדות השבת הזכיר הרבי פעמים רבות את נושא ההודאה על יציאה מבית האסורים ואיחל שבקרוב יהיו כל בני ישראל בני חורין, וכשתבוא הגאולה בודאי יביאו ריבוי עצום של קרבנות תודה. היו שמצאו בכך רמז להצלחתו של הרבי בכ"ח סיון, וקישרו זאת לדברים שאמר הרבי בהתוועדות הראשונה שהתקיימה עם בואו לארצות הברית, כאשר דיבר בהרחבה על הנושא של "ארבעה צריכים להודות".

השערה הזו קיבלה גושפנקא כשהרבי הגיה את דבריו בהתוועדות זו, וכך נאמר בסוף השיחה: "מקריבים (לכל לראש) תודה על היציאה דכל בני ישראל ממאסר גלות" ובהערה 159: "במכל שכן וקל וחומר מהיציאה ממאסר דאיש פרטי (להעיר מהשייכות לכ"ח סיון) 'ארבעה צריכים להודות [...] ועל אחת כמה וכמה היציאה דכל בני ישראל מהמאסר דכל ד' הגלויות לגאולה שאין אחריה גלות".

מאמר מוגה חדש

ביום ראשון כ"ז סיון יצא לאור קונטרס כ"ח סיון מאמר – מוגה – מכ"ק אדמו"ר ד"ה "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות" שאמרו באחרון של פסח ה'תשל"ח. ובראשו נכתב: לקראת יום הבהיר כ"ח סיון, שבו יצא כ"ק אדמו"ר שליט"א (יחד עם – יבחל"ח – הרבנית הצדקנית נ"ע) מן המיצר דעמק הבכא האירופאי והגיעו צלחה לארצות הברית (יום ב', כ"ח סיון ה'תש"א), שאז התחילה תנופה חדשה בהחזקת והפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות, ע"י כ"ק אדמו"ר (מהרי"צ) נ"ע, ביסדו את המוסדות המרכזיים "מחנה ישראל", "קה"ת", ו"מרכז לעניני חינוך"

ומסרם להנהלת כ"ק אדמו"ר שליט"א, ובפרט שבכ"ח סיון השתא ימלאו יובל שנים להיציאה מן המיצר (יום ב' כ"ח סיון ה'תש"א – יום ב' כ"ח סיון ה'תנש"א) – הננו מוציאים לאור... אשר נוסף על שייכותו המיוחדת לשנה זו, "הי' תהא שנת אראנו נפלאות", שייך במיוחד למלאות יובל (נו"ן) שנים להנפלאות ("נפלאות" – נו"ן פלאות) דהיציאה מן המיצר בהגאולה הפרטית הנ"ל.

קובץ כ"ח סיון – יובל שנים

בימים שקדמו לתאריך המיוחד, עמלו חברי מערכת אוצר החסידים, על עריכת קובץ "כ"ח סיון – יובל שנים".

הקובץ הכיל למעלה ממאה עמודים, ובהם:

א) סקירה היסטורית על הפעילות שנעשתה למען הצלת כ"ק אדמו"ר והרבנית נ"ע; ב) נקודות קצרות מהתוועדות הראשונה של הרבי בארצות הברית - אור ליום ו' ב' תמוז תש"א; ג) ראשי פרקים מתולדות הרבי משנת תש"ג. ד) שיחות כ"ק אדמו"ר בקשר לט' אדר – בו הגיע אדמו"ר הרי"צ לארצות הברית בשנת ת"ש – ובקשר לכ"ח סיון, בעניין העבודה ב"חצי כדור התחתון" (ארצות הברית). ה) ארבעת המאמרים שיצאו לאור לכבוד כ"ח סיון בשנים תשמ"ח, תשמ"ט, תשנ"ו ואף המאמר שהגיה כ"ק אדמו"ר זה עתה לקראת כ"ח סיון תנש"א – ד"ה כימי צאתך תשל"ח.

כשהוכנס הקובץ אל הקודש, כמו כל קובץ או ספר

שיוצאים לאור ע"י קה"ת – הורה הרבי להדפיסו ע"מ שיחלקו לרבים! ההפתעה הייתה גדולה, כיוון שהיתה זו הפעם הראשונה (ובמבט לאחור – היחידה), שהרבי הודיע שיחלק קובץ שכלול (לא רק ממאמרי חסידות ושיחות קודש, אלא גם) מסיפורים ועובדות היסטוריות ועוד.

יום שני, כ"ח סיון תנש"א

בשעה שמונה-ועשרה חזר כ"ק אדמו"ר מהאוהל (מוקדם מהרגיל), ובשעה שמונה וחצי ירד לתפילת מנחה. כשנכנס ניגנו "ופרצת" וכ"ק אדמו"ר עודד, אך כשעלה על הבימה לא הסתובב אל הקהל. אחרי תפילת מנחה פנה כ"ק אדמו"ר אל הקהל ואמר "מכריזי זיין וועגן מעריב", והגבאי הכריז.

כ"ק אדמו"ר ירד מהבימה וניגש למקומו הרגיל בעת חלוקת דולרים. שם עמד הרה"ח ר' שני"ז גורארי שהחל באמירת הברכה לכ"ק אדמו"ר בשם כל אנ"ש והתמימים בקשר עם מלאות יובל

שנים לבוא כ"ק אדמו"ר לחצי כדור התחתון, בבריאות ושיתמלאו כל משאלות לבבו הט' וכו' ועד לביאת משיח צדקנו. לאחר הברכה ובירכת הנהנים ע"י ר' י"י שי' גוטניק, החל כ"ק אדמו"ר באמירת שיחה אודות עניינו של היום זכאי' והקשר לבניין 770 ולשליחות של דורנו. לאחר סיום השיחה, שנמשכה כרבע שעה, הביאו לכ"ק אדמו"ר המים שהכינו לרחיצת ידים, וכ"ק אדמו"ר עלה על בימתו להתפלל תפילת מעריב.

לאחר מעריב ניגש אל כ"ק אדמו"ר המזכיר ודיבר על סדר החלוקה. הגבאי הכריז בשם המזכירות שמכיון שהקונטרסים עדיין לא הגיעו יהיה כעת הפסק של רבע שעה ואז תתקיים החלוקה. בעת ההכרזה חיך כ"ק אדמו"ר חיוך רחב ואח"כ אמר שהיות והכריזו שיהיה הפסק, הרי חבל על הזמן, ולכן יעשו המשך (להשיחה). כ"ק אדמו"ר פתח באמירת שיחה נוספת, שנמשכה כעשר דקות, בה המשיך לבאר את העניינים שדוברו בשיחה הראשונה.

בסיום השיחה החל כ"ק אדמו"ר בחלוקת הקובץ, בעטיפה אדומה, נתון בתוך מעטפה מפלסטיק מיוחדת ובה גם דולר לצדקה.

החלוקה החלה בשעה תשע-ועשרים. לכמה חיך במיוחד.

כשעבר הרה"ח ר' גרשון בער גייקובסאן שי' נתן לו כ"ק אדמו"ר עוד קובץ עבור העיתון (אלגעמיינער זשורנאל). לכו"כ שאמרו לכ"ק אדמו"ר שליט"א "משיח נאו", ענה אמן. כשעבר הצלם אלי יונה שי' שאלו כ"ק אדמו"ר איפה ילדו, וענה שהוא עומד בצדו. כ"ק אדמו"ר הסתובב ונתן לילד בחיוך קובץ ועוד קובץ.

בשעה 11:30 לערך הניח כ"ק אדמו"ר מתחת לסידורו קובץ אחד, וכעבור כמה שניות עוד קובץ. כשפנה כ"ק אדמו"ר לצאת הושיט הילד הנ"ל את ידו לשלום. כ"ק אדמו"ר החזיר לו יד.

בדרכו למטה וכן למעלה חילק לכמה שעדיין לא קיבלו. ליד המעלית פנה לכמה בחורים שעמדו שם, הניף ידו לשלום ואמר: "אלע גוטע זאכן, אלע גוטע בשורות".

לאחר סיום החלוקה נראו רבים מאנ"ש והתמימים כשיושבים ללמוד את הקונטרס לבד או בחברותא בהתעוררות מיוחדת.

בשעה 1:00 התקיימה התוועדות רבתי לכבוד כ"ח סיון והשתתף בה קהל גדול מהתמימים ואנ"ש. הנחה את התוועדות הרה"ח ר' מאיר שי' הארליג. בתחילה הזמין את הגה"ח ר' יואל כהן שי' ללמד ברבים את המאמר החדש שי"ל לכ"ח סיון (בתוך הקובץ). אח"כ נאמו הרה"ח ר' חיים הכהן גוטניק שי' מאוסטרליה, בנו הרה"ח ר' יוסף יצחק הכהן גוטניק שי', השופט מר איינפלד מאוסטרליה, הרה"ח ר' שמואל אייזיק פאפאק שי' והרה"ח ר' צבי יהודה פוגלמן שי'. (שני האחרונים העלו זכרונות מלפני יובל שנים כששהו כאן). אחרי שהסתיים שלב זה התיישבו התמימים ליד המשפיעים והאורחים שבאו לכבוד יום זה לבית חיינו להתוועדויות "פנימיות" שנמשכו עד אור הבוקר.

לועד כפר חב"ד על ההודעה ובקשת ברכה להתוועדות המרכזית לרגל יום הבהיר כ"ח סיון: והזמן גרמא והענינים וכו' וכו'. אזכיר עה"צ.

למחרת, כשכ"ק אדמו"ר ירד לתפילת שחרית ניגן הקהל את הניגון התעוררות רחמים של הרה"צ ר' מיכל'ע מזלוטשוב, וכ"ק אדמו"ר עודד את השירה, זאת לפי המסופר בהקובץ שרק אתמול חולק, שכ"ק אדמו"ר לימד את הניגון עם בואו לארצה"ב.

לאחר כ"ח סיון יצא קונטרס מוגה ע"י כ"ק אדמו"ר מב' השיחות שנאמרו בכ"ח סיון (לאחר תפילת מנחה ולאחר תפילת ערבית), וחידוש מיוחד בקונטרס זה – בו נאמרו דברים מיוחדים מאד אודות מעלת יום כ"ח סיון ואודות מעלת 770. כפי שניתן לעיין שם באריכות.

יש לציין שבשנת תשנ"ב הגיה כ"ק אדמו"ר את קונטרס בית רבינו שבבל המיוסד (גם) על שיחת כ"ח סיון ה'תנש"א.

תפארת בנים אבותם

מכתבי רבותנו הק'

ח'טריק-צפה
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

בי"ה, ר"ח מני"א תשמ"ו
ברוקלין, נ.י.

הח"ח אי"א בוי"ב וכו'
מה' יוסף יצחק שי'

שלום וברכה

במענה על ההודעה אשר נולד להם בן למזל טוב.

הנה יח"ר מהשי"ת שיכניסוהו לברייתו של אברהם
אבינו, וכשם שיכניסוהו לברייתו כן יכניסוהו לתורה
ולחופה ולמעשים טובים, ויגדלו ביהו עם זוג' ת"י
מתוך הרחבה.

בברכה מזל טוב

"במענה על ההודעה אשר נולד להם בן למזל טוב"

ברכת כ"ק אדמו"ר זי"ע לרגל הולדת החתן

חיטריק - צפח
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, רי"ח מני"א השמ"ו
ברוקלין, נ. י.

הרה"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה' יוסף יצחק שי

שלום וברכה!

במענה על ההודעה אשר נולד להם בן למזל טוב,

הנה יה"ר מהשי"ת שיכניסוהו לבריתו של אברהם
אבינו, וכשם שיכניסוהו לברית כן יכניסוהו לתורה
ולחופה ולמעשים טובים, ויגדלו ביחד עם זוגי תי'
מתוך הרחבה.

בברכת מזל טוב

החתן שי' מקבל "כוס של ברכה"

"במענה על ההודעה אודות יום הולדת השלישי של בנם שמואל שי"
ברכת כ"ק אדמו"ר זי"ע לרגל האויפשערניש של החתן

חטריק - צפח

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ.י.

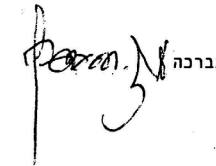
בי"ה, ייב מנייא תשמי"ט
ברוקלין, נ.י.

הרה"ח אי"א נוי"ב עוסק בצי"צ
מוה' יוסף יצחק שי

שלום וברכה!

במענה על ההודעה אודות יום הולדת השלישי של בנם שמואל שי

הנה מועתק לקמן חלק ממכתב כ"ק מוי"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נב"מ
די"ע בנוגע למנהגי ישראל בזה. ויהי"ר מהשי"ת שיגדלו ביחד עם זוג' תי'
לתורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך הרחבה.

בברכה

וזי"ל כ"ק מוי"ח אדמו"ר.

..... ובדבר גזיזת השערות -אפשערעניש- הוא דבר גדול במנהג ישראל
ועיקרו הוא בהינוך דהשארת פיאות הראש, ומיום הגזיזה והנחת הפיאות של
הראש, נהגו להדר להרגיל את החיבוק בענין נשיאת טייק וברכות השחר וברכת
המזון וק"ש שעל המטה. והשי"ת יהי' בעזרם שיגדלוהו לתורה ולחופה ולמעשים
טובים מתוך פרנסה בהרחבה ובמנוחת הדעת בגשמיות וברוחניות.

"ויבנו בית בישראל בנין עדי עד"

ברכת כ"ק אדמו"ר זי"ע לרגל חתונת הורי הכלה שיחיו

מרגוליין - כפר
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ.י.

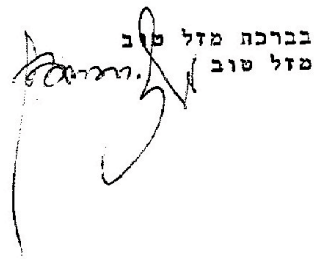
בי"ה, כז' תמוז תשל"ה
ברוקלין, נ.י.

האברך הו"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה' שלמה שי'
רב"ג תי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה מקביעות זמן חתונתם ליום יג'
מנ"א הב"ל,

הנני בזה להביע ברכתי מזל טוב מזל טוב
ושתהי' בשעה טובה ומוצלחת ויבנו בית בישראל בנין עדי
עד על יסודי התורה והמצוה כפי שהם מארים במאור שבתורה
זוהי תורת החסידות.

בברכת מזל טוב
מזל טוב

מכתבים לזקני החתן

זכו זקני החתן, הרה"ח ר' צבי-הירש ומרת רבקה שיחיו
חיטריק לשמש כשלוחי כ"ק אדמו"ר ז"ע לברזיל, החל משנת
תשי"ב, ומתפרסמים כאן שני מכתבים מאותה התקופה.

"ויגדלוהו ביחד עם בנם-אחיו"

מכתב מתאריך כ"ט סיון תשי"ג בקשר להולדת דוד-החתן, ר' אהרן שי, ובו מזכיר כ"ק
אדמו"ר ז"ע לברכה את "בנם-אחיו" - אבי החתן.

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין נ.י.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacnth 3-9250

בי"ח כ"ט סיון תשי"ג
ברוקלין.

הרה"ח הו"ה אי"א נוי"נ עוסק
בצ"צ כו' מוה"ר צבי הירש שי'
וזגתו הרבנית מרת רבקה תחי'.

שלום וברכה!

במענה על הודעתם במברק אשר נולד להם בן למזל טוב,
הנה בטח קבלו ברכתי ברכה מזל טוב במברק ששלחתי להם, ובזה הנני
לכפול ברכתי, אשר יה"ר מהשי"ת שיזכו להכניסו בבריתו של אברהם
אבינו בשעה טובה ומוצלחת, ויגדלוהו ביחד עם בנם אחיו-שיחיו
לחורה ולחופה ולמעשים טובים מחוך הרחבה בגשמיות וברוחניות
גם יחד.

בברכה הצלחה בעבודתך בקדש
ויצאנה ה' ר"א

"בטח אין הכוונה שתטלטל גם את התינוקות שי"

מכתב לסב החתן, ובו מזכרים "התינוקות שי" בקשר לנסיעה לחצרות-קדשנו.

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין נ.י.

ב"ה יב' תשרי תשי"ז
ברוקלין

חיטריק - ר"א

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacnth 3-9250

הרה"ח אי"א נוי"נ כו'
מוה" צבי שי'

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מה' תשרי.

הר"ד בוימגארטען שליט"א יהי' בבווענאס כל משך ימי חג הסוכות,
כמדובר כאן.

מ"ש אודות נסיעת זוגתו תחי' לכאן, בטח אין הכוונה שתטלטל גם
את התינוקות, ואם כן הוא ואין הוצאות הדרך-מניעה, נכון ויה"ר שיהי'
בשעה טובה ומוצלחת.

לפלא שאינו מזכיר שמחכוונן לעשות התועדות במחננו הט' למסור
איזה נקודות מטה שנדבר, ובזה ממעלה בני ישראל שהם בדרגת מלכים וההכתרה
דר"ה של הנשמות הוא כדרך של מלך מלכי המלכים וכו', שעבודה באופן כזה
שנוסף ע"ז שהיא נעימה יותר-ע"פ רוב מצליחה יותר, אף שצריך להזהר מהתחבות
דקדושה לא יכ"סו להענין דפולשתים וכמבואר בתו"א ר"פ בשלח, ובטח זוכר
נקודות מהתועדות דשבת נצו"י וכו'.

בברכה לבשו"ס בכל האמור

מכתבים לסב החתן

- הגה"ח הרב דוד משה ליברמן שליט"א -

אסופת מכתבים מכ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע לסב החתן, הגה"ח הרב דוד משה ליברמן שליט"א (הרב הראשי לאנטווערפן) - שנשלח באותם ימים ע"י רבנו לשמש ברבנות בעיר שיקאגו - בתוספת שתי אגרות מכ"ק אדמו"ר זי"ע.

ניתן להבחין כיצד החל מהאגרת השניה, שנכתבה כבר לאחר י' שבט תש"ט, מופיעה האות יו"ד בחתימה בכתב אשורי.

"אשר קיבל היתר הוראה"

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
SLOCUM 6-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

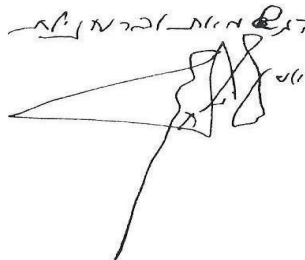
ב"ה, יו"ד טבת תש"ט.
ברוקלין.

תלמידי הרב דוד משה שי'.

שלום וברכה!

במענה על כתבו אשר קיבל היתר הוראה, השי"ת יהזק את בריאותו ויצליחו בהסתדרות מזכה בגשמיות וברוחניות.

המברכו

ב"ה יו"ד טבת תש"ט

"הנני מבקשך לנסוע למשך איזה זמן לשיקאגא בשליחותי"

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
SLOCUM 6-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

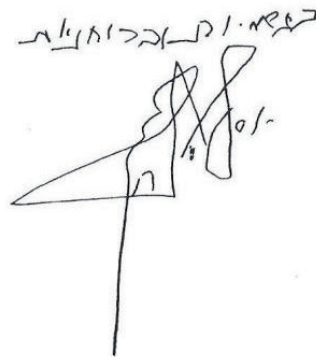
ב"ה, כ"ט שבט תש"ט.
ברוקלין

תלמידי ידידי הרב וו"ח אי"א
פו"ה דוד משה שי' ליבערסאן

שלום וברכה!

בזה הנני מבקשך לנסוע למשך איזה זמן לשיקאגא בשליחותי להשתדל בחיזוק החיים הרוחניים בבית הכנסת שערי תפלה בני ראובן בכלל ובסידור שיעורי התורה ברבים בפרט. והשי"ת יהי' בעזרם ובעזרך ויצליחך למלאות את דבר השליחות.

המברכך

ב"ה יו"ד טבת תש"ט

"ענין שליחותך לשיקאגא הוא למלאות משרת רב בכל ענייני רבנות"

"רב ומלמד צריכים לתת לבם ודעתם איך ובמה געבן א גישמאק בעלי בתים בכלל און נוער בפרט אז עניני הלימוד והשיחות זאל בא זיי ווערן א רוחניות'דיקער באדארף און גישמאק"

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
SLODUM 6-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

ב"ה, א אדר, תש"ט
ברוקלין

תלמידי יידידי הרב וו"ח אי"א
מוה"ר דוד משה שי'ליבערמאן,

שלום וברכה!

במענה על כתבך אשר-לסבת מה לא אדע- לא שמעת או לא הבנת ברור את אשר אמרתי לך טרם נסיעתך; ענין שליחותך לשיקאגא הוא למלאות משרת רב בכל ענייני רבנות, משרת הרב-בנוסח חב"ד- היא עבודה נפשית במסירת גפש איבערגעבן זיך לטובת הזולת. טאן מיט זיך און זיך ניש נאר צוליב זיך אליין נאר לטובת הרבים. צריך לסדר לימודי שיעורים בנהכנס"ם: משניות, גמרא, עין יעקב, מדוש, תניא והזקת דא"ה בש"ק. צריך להתעניין בטעב הנוער ולסדר עבודת ביהוד זמני לימוד ולעוררם לשטיות הטעות מעשיות, והכל בקירוב פנימי מיט א איבערגעבענקייט אז דער צווייטער זאל דאס פיהלען אינערליך, וזה גורם אצל השומע והמקבל צחצוח פנימיות כחותיו בטוהו ולבו. ולטותר להגיד לך אשר עליך להיות בקירוב הדעת ובהנהגה טובה ומתונה וישרה עם כבוד יידידי יקירי הרבנים הגאונים יהיו בנתי כנסיות חב"ד ולהשתתף בכל עבודה צבורית אשר יורוך. בודאי תודיעני טזמן לזמן מעבודתך ומעשיך והשי"ת יצליחך בגו"ר.

המברכך
כגא"ח אברון/ח"ת

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
SLODUM 6-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

ב"ה, ז' אדר תש"ט.
ברוקלין

תלמידי יידידי הרב וו"ח אי"א
מוה"ר דוד משה שי'ליבערמאן

שלום וברכה!

במענה על סכתבך מה' להדש זה, טוב עשית שאתה כותב בפרטיות ועל להבא תמשיך להודיעני בפרטיות סכל עניני הבית הכנסת והלימודים ותכנוס בפרטיות עניניהם כסובן בקירוב הדעת ותשתדל אשר יבואו אל שיעורי הלימודים, וכמבואר בדא"ה בכלל ובהשיחות בפרט אשר רב ומלמד צריכים לתת לבם ודעתם איך ובמה געבן א גישמאק בעלי בתים בכלל און נוער בפרט אז עניני הלימוד והשיחות זאל בא זיי ווערן א רוחניות'דיקער באדארף און גישמאק והשי"ת יעזרך.

המברכך
כגא"ח אברון/ח"ת

"יש להתעניין בהם ולהשפיע עליהם בדרך קירוב ובלי חפזון"

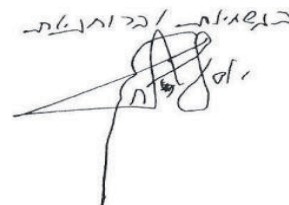
"והנני מברכך בברכת מז"ט ושתי' קבלת הרבנות בשעה טובה ומוצלחת לך ולכל מתפלל בהכנ"ס"

יוסף יצחק שניאורסאהן
RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
 770 EASTERN PARKWAY
 BROOKLYN 13, N. Y.
 SLocum 6-2919

כ"ה. א. ניסן ה'ש"ס.
 ברוקלין.

תלמידי הרב מו"ה דוד משה שי'
 שלום וכרכה!
 כמענה על מכתביו. סידור שיעור
 כשבת לבחורים צעירים הוא דבר נכון מאד ויש
 להרבות להשדל בזה מבלי להתחשב עם מספר
 התלמידים.
 עם הארגון של אברכים על יד כיה
 הכנסת יש להתעניין בהם ולהשפיע עליהם בדרך
 קירוב ובלי חפזון אשר באופן זה יש לקוות
 לתוצאות טובות בהתחזקותם בקביעות שיעורים
 ובקיום מצוות מעשיות.
 יחזק ויהאמץ בעבודתו כשמחה
 וכבטחון והשם יתברך יהי' בעזרו ויברכו ויצליחו
 בעבודתו ויראה פרי טוב בעמלו.

המברכו
 בנשיאת אביונות

יוסף יצחק שניאורסאהן
RABBI I. SCHNEERSOHN
OF LUBAVITZ
 770 EASTERN PARKWAY
 Brooklyn 13, N. Y.
 SLocum 6-2919

ב"ה, ז'ניסן, תש"ס
 ברוקלין

ידידי הרב רו"ח אי"א מוה"ר דוד משה שי'
 שלום וברכה!
 במענה על כתבך מו"הד"ז על אודות אשר קצבו לך
 שכירות מבהכנ"ס בני ראובן ומסרו לך לסדר מכירת חמץ
 נהנית במאד מזה, והנני מברכך בברכת מז"ט ושתי' קבלת
 הרבנות בשעה טובה ומוצלחת לך ולכל מתפלל בהכנ"ס בני
 ראובן ובני ביתם יהיו להצלחה בכל עניני החיים בגשמיים
 ובדוחניות.
 כל רב ורב, בין רב בבהכנ"ס פרטי ובין רב העיר,
 עליו מוטל לעזור את הבע"ב ובני ביתם לשמירת התורה והמצוות
 ולקבוע עתים לתורה ולחנך את בניהם ובנותיהם בדרכי היהדות.
 בשם ידוע לך המאמר כלום שררה ניתנה לך, עבודת ניתנה
 לך, כל אדם באשר הוא אדם צריך לדעת אשר נשמתו יורדת משלי
 מעל, מרום הטעלות, ותכלית ירידתה היא העלי"על ידי קיום מצות
 מעשיות בעולם התחתון אשר בכל יומא ויומא עבידתי בתורה
 ומצות הנה בזה מעלה את העולמות, ושכרו הוא אשר נשמתו נרגש
 גודל הפלאה מעלת העלי"בחיזוק מוחו ולבו בידעה והרגש הלב.
 וזהו שמעבודת זו, במטירה ונתינה, מגיעים אל השררה האמיתית.
 התבונן בהאמור בזה והשתדל בעבודה אמיתית אדעתא
 דנפשי ויעזרך השי"ת ויצליחך בעבודתך לעצמך ובעצמך, ויזכך
 בכל עניניך ברוהניות ובגשמיים.
 בברכת חג כשר ושמן
 המברכך
 בנשיאת אביונות

"הנני מבקשך בזה לקרבו לעודדו וללמוד עמו"

"צריך להחזיק השיעור מבלי התחשב כלל עם מספר השומעים"

.. וגם אם יהי' אפילו אחד, ואפילו הוא פשוט ביותר, וגם הוא אינו מצד שהוא חפץ או מכיר בטיב הענין, אלא ער האט זיך ניט וואס צו איילין אהיים. וכאשר שומע איזה ענין של תורה מאמר רז"ל, אגדה וכו' שתופסו, וואס ער באנעמט, ומספר לאחרים. גם שזהו בכוונה של ישות וכבוד להראות שהוא יודע אין שווארצע פינטלעך - כסגנון אנשים פשוטים - הוא דבר גדול נשגב אף נעלה מאד ופועל להאיר או עצמי.

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש
בייה, יא, ניסן, תשי"ט
ברוקלין
RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAVITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
SLOCUM 6-2919

תלמידי ידידי הרב ונ"ח
אי"א מוה"ר דוד משה שי"א.

שלום וברכה!
הנה כתבתי לידידי הנכבד והכי נעלה
מר אהרן שיגליסטאן אשר יקבע לו זמני לימוד
עם ידידי שיגליסטאן המתאימים לו, והנני מבקשך
בזה לקרבו לעודדו וללמוד עמו במה שמתאים
עבורו ולאט לאט בסדר והדרגה לחזק את מוחו
ולבו בתורה וליבת העבודה והנהגה בדרכי החסידות
והחסידים, כי יש לו לב טוב ומוח יפה, והשי"ת
יעזור ויצליחך בעבודתך.
ביטי החג בטח תוסיף ללימוד ושיתות
ברבים לפני הבע"ב ובני הנעורים.

בברכת חג כשר ושמן
המבורך
בשמיחת וברכות

RABBI I. SCHNEERSOHN
OF LUBAVITZ
770 EASTERN PARKWAY
Brooklyn 13, N. Y.
SLOCUM 6-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

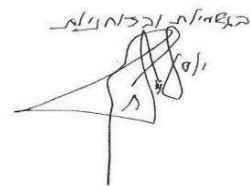

כ"ח, כ"ה ניסן תש"ט.
ברוקלין.

תלמידי הרב מו"ה דוד משה שי"א.

שלום וברכה!
במענה על כתבו מכו"ג להדש זה כדבר לימוד השיעור
בבית הכנסת, טוב עושה, וצריך להחזיק השיעור מבלי התחשב כלל
עם מספר השומעים, וגם אם יהי' אפילו אחד, ואפילו הוא פשוט ביותר,
וגם הוא אינו מצד שהוא חפץ או מכיר בטיב הענין, אלא ער האט זיך
ניט וואס צו איילין אהיים, וכאשר שומע איזה ענין של תורה מאמר
רז"ל, אגדה וכו' שתופסו, וואס ער באנעמט, ומספר לאחרים, גם שזהו
בכוונה של ישות וכבוד להראות שהוא יודע אין די שווארצע פינטלעך
"כסגנון אנשים פשוטים" הוא דבר גדול נשגב אף נעלה מאד ופועל
להאיר אור עצמי.

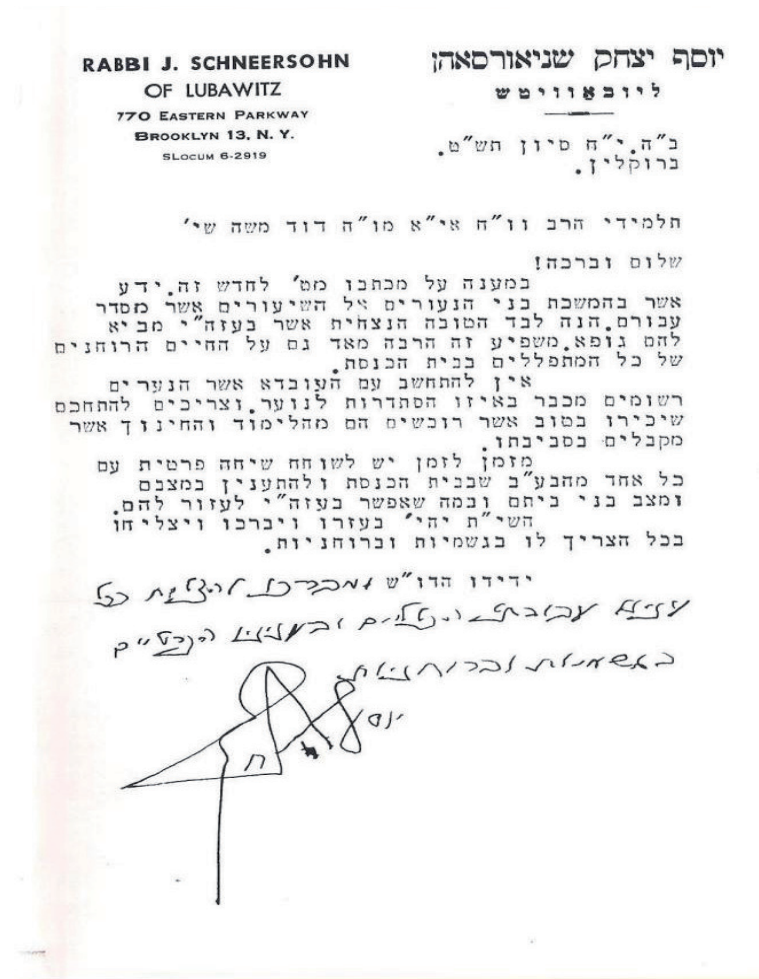
החינוך החסידותי האמיתי הוא אשר ככל עת וככל מקום
צריכים לפעול ענין של לימוד התורה בקירוב של אהבה, ומבלי להתחשב
עם דברים המעכבים, און שולל זיין די דברים המעכבים בחכמה ובנימוס.

השי"ת יצליחך בעבודתך ותוסיף אומץ בעבודתך.

הדו"ש ומברכה
בשמיחת וברכות

”ומברכו להצליח בכל עניני עבודתו הכלליים ובעניניו הפרטיים
בגשמיות וברוחניות”

”להצליח בעבודת משמרת כהונתו בגשמיות וברוחניות”

"ידידו הדו"ש ומברכו בכל טוב בגשמיות וברוחניות"

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
SLOCUM 6-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

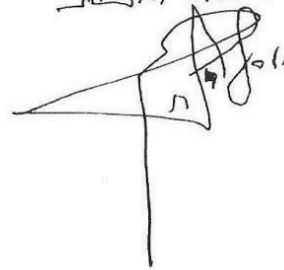
ב"ה, כ"ח תמוז תש"ט
ברוקלין.

תלמידי הרב וו"ח אי"א מו"ה דוד משה שי'

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מכ' לחדש זה,
אודות ההתועדות בי"ב תמוז, הנה זאת היא
עבודת מפיצי אור תורה ועבודה, געבן א געשמאק
בקיום המצות מעשיות כל אחד לפי ענינו ומהוהו
בכלל, ובפרט עם הצעירים שצריכים אוועקגעבן זיך
על הדרכתם, איינקריצן אין זיי די עניני שמירת
המצות.

ידידו הדו"ש ומברכו בת טוב

בגשמיות וברוחניות

מברק מו"א תמוז תש"ט, לקראת י"ב תמוז:

הרב ליברמן,

בטח יתאספו בהתועדות רעים, ותוכנו - חשבון מהעבודה בתורה עבודה וגמ"ח
בעבר, וקבלה טובה על להבא. ובטח יודיעו מהתוצאות הטובות בפרטיות.

בברכה,

יוסף יצחק

<p>CLASS OF SERVICE</p> <p>This is a full-rate Telegram or Cablegram unless its deferred character is indicated by a suitable symbol above or preceding the address.</p>	<h1>WESTERN UNION</h1> <p>W. P. MARSHALL, PRESIDENT</p>	<p>SYMBOLS</p> <p>DL - Day Letter</p> <p>NL - Night Letter</p> <p>LC - Deferred Cable</p> <p>NLT - Cable Night Letter</p> <p>Ship Radiogram</p>
<p>The filing time shown in the date line on telegrams and day letters is STANDARD TIME at point of origin. Time of receipt is STANDARD TIME at point of destination</p>		
<p>•NA900 NL PD=B BROOKLYN NY 8= RABBI LIBERMAN, CARE SIGEL= 06 1306 INDEPENDENCE BLVD CHGO=</p>		<p>1949 JUL 8 PM 9 10</p>
<p>BETACH ISASFU BEHISVAADUS REYIM VETOICHNO CHESBOIN MEAVOIDO BETOIRO AVOIDO UGEMACH BEOVAR VEKABOLO TOIVO AL LEHABO UBEVADAI VOIDIU MITOIZEOIS HATOIVOS BIPROTIUS= BIBROCHO JOSEF ITZCHOK=••</p>		
<p>THE COMPANY WILL ACCEPT SUGGESTIONS FROM ITS PATRONS CONCERNING ITS SERVICE</p>		

"בודאי נראים כבר הנצנים מעבודתו במשך היותו בשיקאגא"

"וצריכים להחם את היורה של מים טהורים הסידותים אשר ישטפו את החלודה"

RABBI J. SCHNEERSOHN OF LUBAWITZ 770 EASTERN PARKWAY BROOKLYN 13, N. Y. SLOCUM 6-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן ליובאויטש RABBI J. SCHNEERSOHN OF LUBAWITZ 770 EASTERN PARKWAY BROOKLYN 13, N. Y. SLOCUM 6-2919

ב"ה, י"ד תשרי תש"י ברוקלין.

כ"ה, כ' כסלו תש"י ברוקלין.

תלמידי הרב מו"ת אי"א מו"ה דוד משה שי'

תלמידי הרב מו"ה דוד משה שי'

שלום וברכה! במענה על כתבו מד' לחדש זה, במת יודיעני איך עבר בחוג עבודתו גם יוהכ"פ ובודאי מוכן אצלו סדר לחג הסוכות ואיך לנצל את כל ימי השמחה להשפיע על הזקנים הנשים הנוער והטף שיתקרבו ללימוד התורה וקיום המצות. בודאי נראים כבר הנצנים מעבודתו במשך היותו בשיקאגא וכדאי שיבונן בכל פרטי החוצאות ויודיעני. השי"ת יברכנו ויצליחו בכל הענינים ועניניו הפרטיים בגמ' וברוהניות. המברכו בגמ' ט

שלום וברכה! במענה על כתבו אודות התועדותם בדבר חגיגת י"ט כסלו טוב כאשר החליטו אבל ככללות ענין עבודת ההתעוררות בבחי' כנסיות נוסח האריז"ל לשיקאגא הן בעניני לימוד בשיעורים ברכים בבחי' כנסיות והן בעניני ההתעוררות להצעירים ונוער והצעירות רפה ועזובה הוא במאד והאשמה ברובה תלויה בתלמידי יד ידדי הרבנים והגבאים וזקני הכע"ב יחיו וקרירות זו הכיאה חלודה בכללות המצב וצריכים להחם את היורה של מים טהורים החסידותים אשר ישטפו את החלודה.

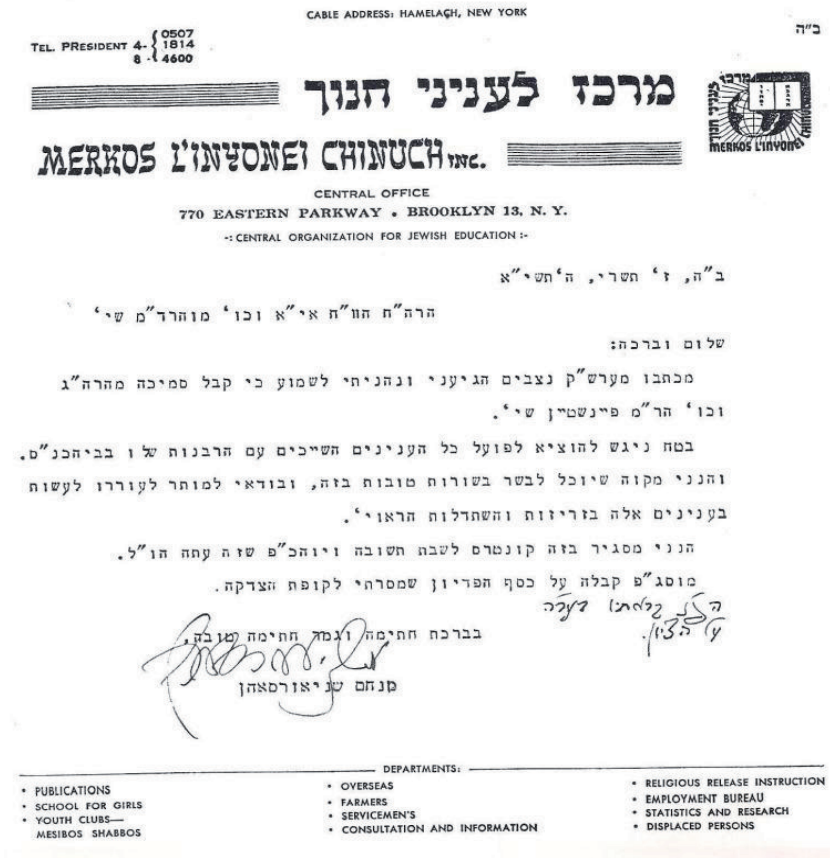
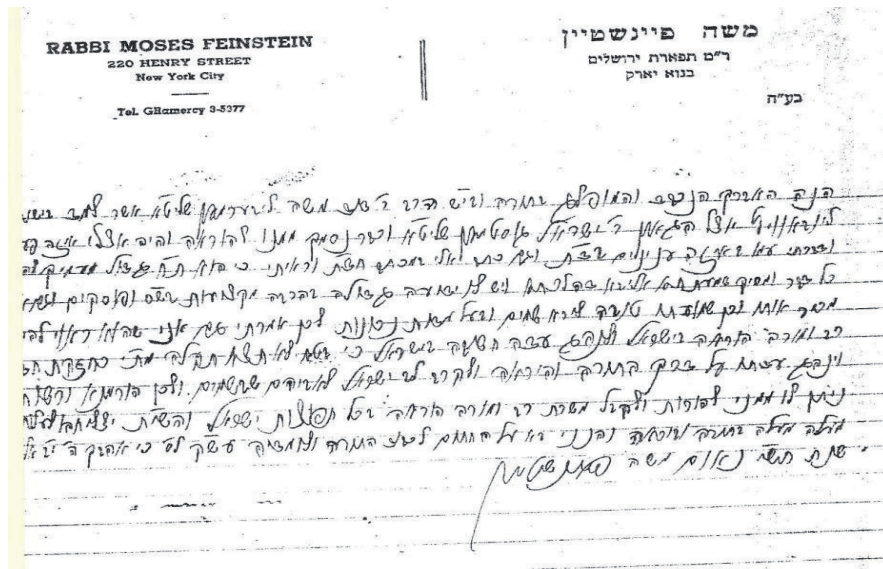
Handwritten signature and notes in Hebrew.

Handwritten signature and notes in Hebrew.

ב' מכתבים מכ"ק אדמו"ר זי"ע

לחביבותא דמילתא, מצורף בזה צילום מ"כתב הסמיכה"
מהרה"ג וכו' הר"מ פיינשטיין

"ונהנתי לשמוע כי קבל סמיכה מהרה"ג וכו' הר"מ פיינשטיין"

מכתבים לאבי החתן

לפנינו ב' מכתבים משנת תשל"ג, בתקופת היות אבי החתן בשליחות במלבורן, אוסטרליה.

"גודל החשיבות וגודל הזכות לעשות בחינוך על טהרת הקודש"

כ"ק אדמו"ר זי"ע הוסיף בסיום המכתב "בברכת הצלחה"

חננו מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 אימערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

חיסריק-
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

ב"ה, מוצש"ק, ס"ו תמוז ה'תשל"ג
ברוקלין, נ.י.

האברך יוסף יצחק שי'

שלום וברכה!

בהמשך לימי הגאולה יב-יג חמוז, אשר לא אח כ"ק מו"ח אדמו"ר "כלבד גאל הקב"ה בי"ב חמוז, כי אם גם את כל מחבבי תורתנו הק", שומרי מצוה, וגם את אשר בסם ישראל יכונה",

ובעמדנו בסיום וחוסת הארבעים יום דמתן תורתנו, אשר רק (ומיד) כשאמרו ישראל בנינו יהיו עריבים שלנו (שנקיים התורה) נתן הקב"ה את התורה לישראל, אבוא בזה עוה"ם להזכיר על המרובר זה כמה פעמים בגודל החשיבות וגודל ההכרה וגודל הזכות לעשות כל האפשרי בחינוך על טהרת הקודש של כאו"א מבני ובנות ישראל וביהר שאת וביהר עז, מחהיל בחינוך של קטני קטנים,

וכסובן גם מס"נ: מפי עוללים ויונקים יטדה עוז (ואין עוז אלא תורה) בו" להשכית אויב ומתנקס - וכמו שהארין בזה בעל השמחה במאמרו-דא"ח ד"ה וקבל היהודים את אשר החלו לעשות (בזמן דמתן תורה).

ושייכות מיוחדת בזה גם לימי "בין המצרים" המשמששים ובאים, כסגנון הז"ל הקדמה רפואה למכה, שהרי זוהי הדרך להשכית אויב ומתנקס, נוסף ע"ז אשר חמיד כל הימים הרי אין העולם מתקיים אלא בשביל הבל השב"ר.

ומובן שגם החינוך במצות (נוסף על הנ"ל - בלימוד התורה) - עיקר וחיוני, ונזכר לכל משך ימי חיי המחונן וכמס"נ: חנוך לנער בו" גם כי יזקין לא יסור ממנה,

כולל גם (ועיקר) חינוך לנחינת צדקה וגמ"ח,

ובלשון הכתוב: כי ידעו (ל" חיבה. ולמה ידעו - לפי שהוא מצוה) את בניו ואיך ביתו בו" לעשות צדקה ומשפט.

ובכ"ז - שייכות מיוחדת ל"בין המצרים" כמפורש: ציון במשפט (עסק התורה) תפדה ושבי' בצדקה.

ויה"ר אשר כל אחד ואחד יעשה בכהנ"ל את כל החלוי בו וגם ע"ז ימחר קיום היעוד אשר יחסו ימים אלו לששון ולשמחה,

בגאולתנו האמתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, עליו נאמר: משפטין למלך תן וצדקתן לבן מלך,

ויקיים מס"נ: לא יהי' בך אביון כי ברך יברכך הוי", ולא ילמדו עוד איש את רעהו בו" כי כולם ידעו אחי למקטנם ועד גדולם

ופלאה הארץ (מים עד ים ומנהר עד אפסי ארץ) דעה את הוי'.

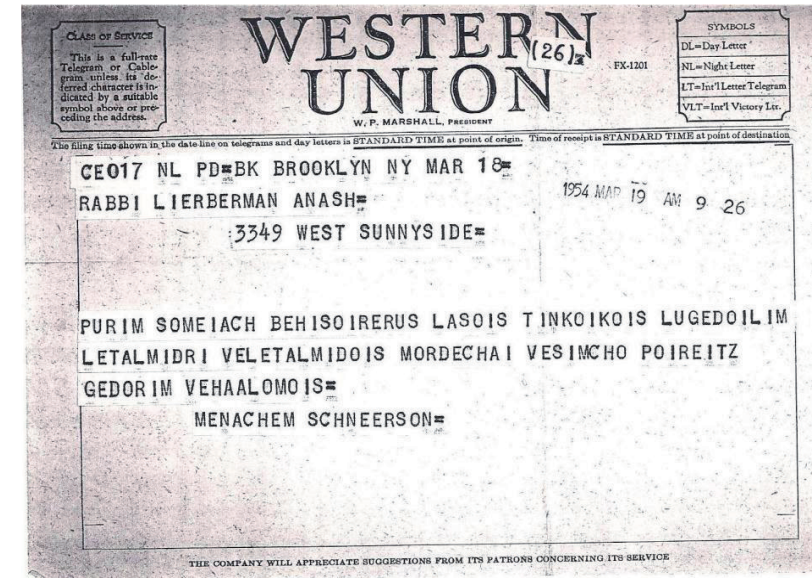
בברכה. *Menachem Schneerson*

מברק לרגל פורים תשי"ד:

הרב ליברמן, אנ"ש,

פורים שמח בהתעוררות לעשות תינוקות וגדולים לתלמידי ותלמידות מרדכי ושמחה פורץ גדרים והעלמות.

מנחם שניאורסאהן

- הוספה -

לקט בעניינים שונים ממכתבי וכת"י כ"ק אדמו"ר זי"ע

מכתב לתלמידות המסיימות

במוכ' זה הוסיף כ"ק אדמו"ר זי"ע איזה קטעים בכת"י
(ככל הנראה בא' משלבי הכנת המכ)

ב"ה, עשיק מברכים חודש ירחא תליחאי,
ה'תשמ"ו. ברוקלין, נ.י.

תלמידות המסיימות

ה' עליהן תחיינה

ברכה ושלום

בנועם קבלתי ההודעה על דבר חגיגת הסיום שתתקיים בזמן הקרוב,

וכמדובר כמה פעמים, וגם מעצמו מובן, אשר ענין של "סיום" בכל הנוגע לחינוך
והתקדמות ביהדות אינו אלא הכנה לעלי' לשלב יותר בכיון זה, בכמות ובאיכות גם יחד.

ובפרט שמכתב זה יכתב ערב שבת קודש מברכים חודש סיון, ותיכף אחרי שבת קודש,
במוצאי שבת - נכנסים לראש חודש סיון - היום אשר בני ובנות ישראל באו מדבר סיני,
והיו אז במצב של "ויחן עם ישראל נגד ההר", כאיש אחד בלב אחד, כדרשת רז"ל
(הובא גם בפרשיי על הפסוק).

והי' בגילוי אצלם מדת אהבת ישראל ועד לאחדות ישראל.

ועל פי דברי רבותינו ז"ל הי' זה האורח דלתא להחלטת הקב"ה לתת את התורה
לעם ישראל,

ובאשר "הימים האלה נזכרים ונעשים" בכל שנה ושנה,

הרי הזמן מסוגל לכל אחד ואחת להתעורר ולהתחזק בכל הנ"ל,

ושייכות מיוחדת לתלמידות, שלהן הזכות והחובה להיות נרות להאיר - את ב"ה, את
העבודה ואח-כל-העולם בנתיבות-הצדקה והתורה-אור-דמאור-שבתורה-דוה-מני-האור-התורה,

וכמובן, כהנ"ל - כוונתו על-הצדקה-האמתית "ואהבת לרעך כמוך", עלי' אמר רבי עקיבא:
זה כלל גדול בתורה.

ושעת הכושר היא יומין זכאין אלה וימי סגולה אלה, ימי הכנה לבתינת וקבלת התורה,
ולהחלטות טובות שסופן להתקיים במעשה בפועל, כי המעשה הוא העקור, במרץ ובשמחה ובטוב
לבב.

ויהי רצון שחפץ ה' ביד כל אחת מכן יצליח, ותלכנה מחיל אל חיל בכל האמור, וימלא
השי"ת כל משאלות לבבן לטובה.

בברכה להצלחה ולבשורות טובות
ולקבלת התורה בשמחה ובפנימיות

Handwritten notes and signatures in Hebrew, including a large signature at the bottom right of the page.

"ולהצלחה בשליחותו"

כ"ק אדמו"ר זי"ע הוסיף בסיום המכתב "ולהצלחה בשליחותו"

חיסריק

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, ימי הסליחות, ה'תש"לג
ברוקלין, נ.י.

האברך יוסף יצחק שי'

שלום וברכה!

הפ"נ נחקבל.

ולקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל

כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע

לו ברכתי, ברכת כתיבה וחתימה טובה לשנה

טובה ומחוקה בגשמיות וברוחניות.

בברכה לתלמוד תורה ביראת
שמים ויראת כל-אדם
Handwritten signature and notes.

ומהו פעולת הדרכת תורת החסידות והוראת רבוה"ק זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע. ובפרט בהביא בחשבון תוכן אגרת הקדש סוף סי' כ"ה. ואין להאריך בדבר המצער.

ואם לדעתי ישמעו – הנה נוסף על בקשת הסליחה כדן, יתענה כל אחד מהם. אלא כיון שעניינם לעסוק בתורה, הנה יחלק התענית לשני חצאי יום. ויתנו לצדקה דמי הסעודה דאותו יום. וילמדו אגרת הנ"ל ד' וה' פעמים עד שיהי' תוכנה חקוק במוחם כדבעי.

ויה"ר שיקוים בהם בכגון דא, ע"ד לשון הרמב"ם בהל' תשובה ב, ב, שיעיד עליו יודע תעלומות אשר לא ישוב כו'. ומבירא דא יעלו לאיגרא רמה – להצליח בהפצת המעיינות חוצה מתוך הרחבת הדעת ולהצליח בלימוד התורה בנגלה ובחסידות בהצלחה מופלגה.

בברכה,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

א. קווינט

מזכיר

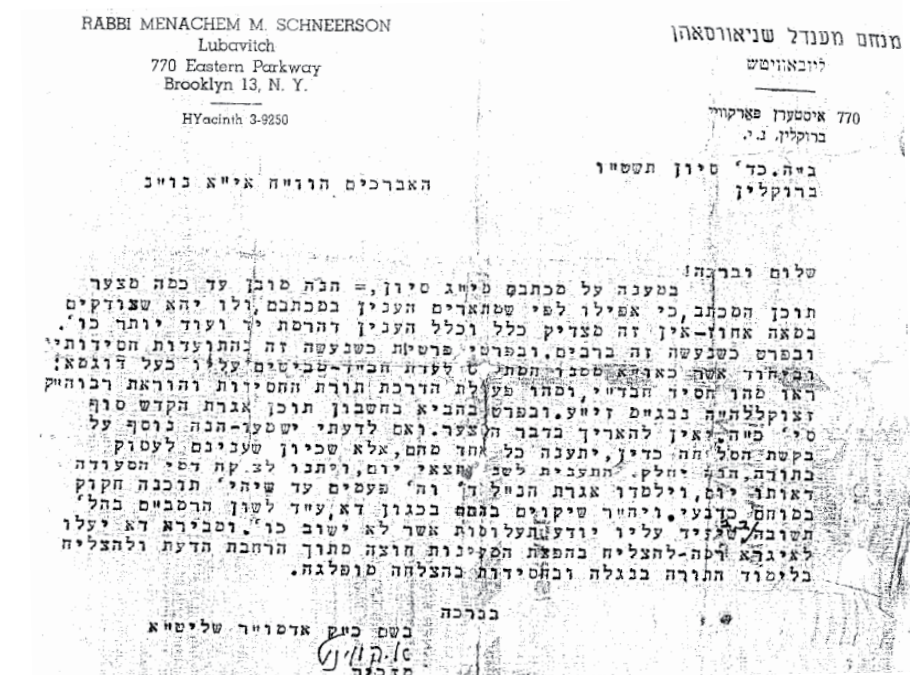
מפתחות כ"ק אדמו"ר זי"ע לספר תורה-אור

- ערך 'חתן וכלה' -

הב (חוי"כ, ח. עם הכ.) מזד (כנ"ל. הכ. שותקת. קול כ.) קוא (פי' שמות ח. כ. שמחת חו"כ)

חתן וכלה

אין זה מצדיק כלל וכלל הענין דהרמת יד

[פיענוח:]

ב"ה. כ"ד סיון תשט"ו

ברוקלין

האברכים הו"ח א"א נו"נ

שלום וברכה!

במענה על מכתבם מ"ג סיון – הנה מובן עד כמה מצער תוכן המכתב, כי אפילו לפי שמתארים הענין במכתבם, ולו יהא שצודקים במאה אחוז – אין זה מצדיק כלל וכלל הענין דהרמת יד ועוד יותר כו'. ובפרט כשנעשה זה ברבים, ובפרטי פרטיות כשנעשה זה בהתוועדות חסידותי[ת]. וביחוד אשר כאו"א ממנו המתייחס לעדת חב"ד, מביטים עליו כעל דוגמא: ראו מהו חסיד חב"ד,

מפתח כללי לס' לקוטי-תורה

הקדמה להערות וצינונים לס' לקוטי-תורה

- יש לציין שהקדמה זו מופיעה רק בהוצאות הישנות -

מפתח כללי:

פתח דבר מכ"ק אדמו"ר שליט"א (להוצאה השבעית)
 הקדמה הסו"ל (להוצאה השמינית)
 לוח המפתחות - לכל החלקים

לקוטי תורה

ה"א: שמות (2) ח, ו, ק, ג, י
 ח"ב: ויקרא
 ח"ג: במדבר
 ח"ד: דברים
 ח"ה: שיר השירים

הוספות

מפתחות והערות ללקו"ת מכ"ק אדמו"ר שליט"א

פתח דבר מכ"ק אדמו"ר שליט"א (להוצאה הראשונה של המפתחות והערות)
 שער להוצאה הראשונה ללקוטי תורה - פאקסימיליא
 שער של ההוספות ללקו"ת - פאקסימיליא
 אגרת הקודש של מכ"ק אדמו"ר (מחור"צ) נ"ע - ע"ד
 הו"א ולקו"ת

מפתח ענינים
 מפתח שמות ספרים ואנשים
 בימונים בלחי רגילים
 השמטות בלקו"ת
 הערות
 הערות וצינונים
 הסכמות הרבנים לדפוס לקו"ת הראשונים
 סראי מקומות לפסוקי תנ"ך, מפורז"ל וכו'
 הוספות להערות וצינונים
 מודעה רבה - שנדפסה בהוצאה תרפ"ח - (ליאון) זקן (הראשון)
 דפוסים הספר לקו"ת תורה (רשימה קצרה)

LIKUTEI TORAH
 Published & Copyrighted 1965 by
 "KEHOT" Publication Society
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn, N.Y. 11213
 Tel.: Hyacinth 3-9250-1

הקדמה להערות וצינונים לס' לקוטי-תורה
 (הנוצאים כאילו הנתנו על ידי אדמו"ר שליט"א)

הביטאך כתיב-יד - כתיב-יד א"י וצינונים בהערות, כגון סוגים קרובים;
 (א) ציטוטים - כתיב-יד, או כתיב-יד - מאמרי אדמו"ר הראשון, וצינונים כתיב-יד
 (2) מהם: אגרת אראק; אז ישיר - סלוני; איש כי ימרט - באברויסק; וארא - אלטהויז

א"י וצינונים: סי ק"א, הלבין ההפך - אראק; קרוב - "אני ישנה" - כולל מאמרי אדה"ז
 אגרת הקודש של מכ"ק אדמו"ר (מחור"צ) נ"ע - ע"ד; (ליאון) זקן (הראשון) - כתיב-יד
 אגרת הקודש של מכ"ק אדמו"ר (מחור"צ) נ"ע - ע"ד; (ליאון) זקן (הראשון) - כתיב-יד

[פיענוח:]

הביטאך כתיב-יד - הנמצאים באוסף הכת"י של כ"ק אדמו"ר שליט"א - אליהם מצויין בהערות וצינונים, כמה סוגים בהם:
 (א) שכוללים - בכלום, או ברובם עכ"פ - מאמרי אדמו"ר הזקן, וזמן כתיבתם הי' עוד בימי בחייו של אדה"ז, או סמוך לזה.²

² מהם הביטאך: אגרת - אראק; אז ישיר - סלוני; איש כי ימרט - באברויסק; וארא - אלטהויז; כי ביום זה; להבין ההפך - תקס"ג; תניא - ברוק; בוך "אני ישנה" - כולל מאמרי אדה"ז ולכמה מהם ישנן הגהות של הצ"צ בגוף כתיב-יד. (קרוב לומר ואולי חלק (שרובם) של המאמרים הם מזגוף כתיב-יד של אדמו"ר האמצעי וקצת אלא שצ"ע שלא ציין הצ"צ - כדרכו בכ"מ - כ"י מו"ח; מאמרים אחדים שבבין זה הובא במקומות אחרים

